

8

NIEUWSBRIEF

AUGUSTUS

2020



15
JAAR

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

ECONOMIE

- ⊕ Herstelfonds van 1800 miljard €
- ⊕ Staatsschuld naar 125 %
- ⊕ Belastingparadijzen sluiten
- ⊕ Basisinkomen weer terug
- ⊕ IMF somber over economie

VARIA

- ⊕ Wat verandert deze maand?
- ⊕ Verkiezingen mei 2019
- ⊕ Opkomstplicht afgeschaft?
- ⊕ Bejaarden als melkkoe
- ⊕ Schijnvzw's in WZC

ONDERWIJS

- ⊕ Wijziging wetgeving
- ⊕ Centrale toetsen vanaf 2023
- ⊕ Premie voor knelpuntvakken
- ⊕ Corona-aanpak in onderwijs
- ⊕ Studenten verpleegkunde

BOEKEN

- ⊕ Naar een wereldregering
- ⊕ Brood en rozen
- ⊕ Succes met je baan
- ⊕ Diversiteit en democratie
- ⊕ Geweldloze communicatie

SECTOREN

- ⊕ Bedrijven in moeilijkheden
- ⊕ Zorgsector krijgt 6% opslag
- ⊕ Cultuurwerkers krijgen uitkering
- ⊕ Vlaming krijgt loopbaanwebsite
- ⊕ Overgangsregeling corona

ANTIPESTTEAM

- ⊕ KR8! voor jongeren
- ⊕ Irritatie en boosheid
- ⊕ Opvoeden zonder straffen
- ⊕ Ongewild naakt online



ECONOMIE

⊕ Herstelfonds van 1800 miljard €

Na vier dagen onderhandelen hebben de Europese regeringsleiders een akkoord bereikt over het Europees Herstelfonds (750 miljard euro) en de Europese meerjarenbegroting voor 2021-2027 (1074 miljard euro). Samen meer dan 1800 miljard euro.

Traditiegetrouw zat er voor iedere lidstaat wel iets in waarmee ze thuis konden komen om als een succes te verkopen. Net zo voorspelbaar is dat er van alle kanten de nodige kritiek is op het behaalde resultaat.

Dat de top zo lang aansleepte, had veel met dat herstellfonds te maken.

De 'zuinige landen' Nederland, Zweden, Denemarken en Oostenrijk, aangevoerd door de Nederlandse premier Mark Rutte en in grote mate gesteund door Finland, stonden op de rem. Voor hen moest het fonds kleiner, en moest ook de verdeling tussen subsidies en leningen - die dus terugbetaald moeten worden - anders. De Europese Commissie en later ook Charles Michel hernamen het Frans-Duitse voorstel van 500 miljard euro aan subsidies en 250 miljard euro aan leningen, maar dat kon voor de 'frugals' dus niet door de beugel. Zuidelijke lidstaten als Spanje, Italië en Griekenland huiverden dan weer bij het idee dat de Europese Raad een veto zou krijgen in hun hervormingsplannen, ook een eis van de zuinigen.

Om Nederland en de andere nettobetalers over de brug te krijgen, moest Michel hier en daar diep in de buidel tasten. Zo krijgen Denemarken, Oostenrijk, Zweden en vooral Nederland een grotere korting op hun jaarlijkse bijdrage aan het Europese budget. Daarnaast mogen de lidstaten vanaf 2021 25 procent van de geïnde douanerechten houden, terwijl de Commissie in 2018 nog had voorgesteld dat percentage terug te brengen tot 10 procent. Dat is niet alleen voor Nederland belangrijk, met de haven van Rotterdam, maar ook voor de Antwerpse haven en ons land.

Om alles betaalbaar te houden moest hier en daar wel geknipt worden in een aantal programma's in de meerjarenbegroting. Zo gaat het budget voor gezondheid en innovatie iets naar beneden in vergelijking met het initiële voorstel van Michel, en wordt ook geknipt in landbouwfondsen en cohesiebeleid, al krijgen veel lidstaten wel compensaties in de een of andere vorm. Bovendien gaat de Europese Unie eigen middelen innen in de vorm van een taks op niet-recycleerbaar plastic vanaf 2021 en een digitaks, die twee jaar later moet ingaan. De EU werkt ook verder aan een financiële transactietaks, zo is afgesproken.

'Een sterke deal'

"Het waren moeilijke onderhandelingen, maar de marathon is in een succes geëindigd voor alle 27 lidstaten en vooral voor de inwoners van de Europese Unie", zei een tevreden Raadsvoorzitter dinsdagochtend vroeg tijdens een persconferentie. "Dit is een sterke deal en vooral de juiste deal voor Europa op dit moment. We hebben getoond dat we geloven in onze gezamenlijke toekomst, dat Europa actie onderneemt. Ik geloof dat dit akkoord gezien zal worden als een cruciaal moment in de Europese geschiedenis."

Europees Parlementslid Johan Van Overtveldt (N-Va) is niet overtuigd over de criteria die vasthangen aan het Europees herstellfonds. Dat zegt hij in De ochtend op Radio 1.

Van Overtveldt, ook voorzitter van de begrotingscommissie van het Europees Parlement, ziet het akkoord dat de Europese Raad bereikte als een mogelijke oplossing voor de crisis, maar hij denkt ook dat er veel problemen zullen opduiken.

Zo zijn er op papier wel strenge voorwaarden opgelegd, maar is het maar de vraag hoe die in de praktijk zullen worden omgezet. Van Overtveldt haalt de 'emergency brake' aan, waarbij landen aan de noodrem kunnen trekken als ze vinden dat beslissingen van landen niet in overeenstemming zijn met het plan. 'Maar je kunt die ook zien als een papieren tijger die op het einde van de rit weinig zal veranderen', zegt Van Overtveldt. 'Je kunt er gif op innemen dat er tussen dezelfde kampen discussies zullen ontstaan over het aanwenden van de miljoenen. Landen als Nederland en partners gaan een andere lezing hebben dan bijvoorbeeld Spanje en Italië.'

Volgens Van Overtveldt kan men ook heel wat kritiek hebben op het criterium van de historische werkloosheid waarmee rekening wordt gehouden. Die heeft weinig te maken met de coronasituatie maar wel met structurele problemen in heel wat landen. Daarnaast krijgen de 'vrekke vier' (Denemarken, Oostenrijk, Zweden en Nederland) kortingen op hun EU-bijdragen, terwijl het Europees Parlement net gevraagd had om een einde te maken aan die kortingen.

België kan aanspraak maken op 5 miljard euro uit het Europees herstellfonds. Volgens Van Overtveldt hadden we meer uit de brand kunnen slepen als enkel naar de coronacrisis werd gekeken, omdat de Belgische werkloosheidscijfers vrij goed zijn.

Van Overtveldt wijst er nog op dat het onduidelijk is hoe verzekerd kan worden dat de 750 miljard euro van het herstellfonds wordt terugbetaald. 'Er zijn wel wat voorwaarden in het akkoord, maar het is nog niet duidelijk hoe we het geld op tijd gaan kunnen ophoesten', zei hij.

⊕ Staatsschuld naar 125 %

De coronacrisis slaat een nog groter gat in de Belgische overheidsfinanciën dan eerst gedacht. De overheid zal dit jaar 53 miljard euro uitgeven die ze moet lenen.

Nog nooit zijn in het naoorlogse België de overheidsfinanciën zo snel ontspoord als dit jaar en bij iedere raming blijkt het nog erger te zijn dan gevreesd. Begin dit jaar, voor de coronapandemie uitbrak, werd voor 2020 nog een tekort van rond 14 miljard euro verwacht. Na de uitbraak van het virus schoten de eerste ramingen naar een tekort van 33 miljard euro. Nu blijkt dat we eerder rond 53 miljard euro zullen uitkomen, bijna vier keer zoveel als begin dit jaar geschat.

Het gat in het budget komt neer op 12,3 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat het budget ontspoord, komt omdat de inkomsten van de overheid opdrogen en de uitgaven in de sociale zekerheid exploderen. De belastinginkomsten krimpen dit jaar met 15 miljard euro, omdat de gezinnen minder consumeren en hun inkomen licht zien dalen. Volgens het monitoringcomité zakt het bbp dit jaar met 10,5 procent. Ook de deelstaten gaan voor 12,5 miljard euro in het rood. In de vooruitzichten is geen rekening gehouden met een Europees relanceplan of met bijkomende regeringsmaatregelen. Er is evenmin rekening gehouden met de mogelijkheid dat een tweede lockdown nodig is.

Toch blijkt zelfs in dat scenario dat de schade aan de overheidsfinanciën niet vanzelf zal verdwijnen zodra het virus weg is. Het gat van 53 miljard slinkt volgend jaar naar verwachting naar 31 miljard euro en in 2022 naar 26 miljard euro. Zonder bijkomende ingrepen blijft het begrotingstekort dus nog altijd makkelijk rond 6 procent van het bbp hangen, twee keer de norm die met de andere eurolanden is afgesproken in het Verdrag van Maastricht.

De staatsschuld stijgt al naar 122 procent van het bbp, dubbel zo veel als de norm die is afgesproken in het Verdrag van Maastricht.

De Belgische staatsschuld, die volgens datzelfde Verdrag van Maastricht onder 60 procent van het bbp moet blijven, is gestegen naar 122 procent. Ook de schuld ligt dus dubbel zo hoog als de norm. De coronacrisis heeft de staatsschuld, die eind vorig jaar net onder 100 procent was gedoken, met een vijfde doen oplopen. Bron: De Tijd

✚ Belastingparadijzen sluiten

Het wordt tijd dat de belastingparadijzen gesloten worden en dat alle bedrijven eerlijke belastingen betalen. De eerste plannen zouden er nu toch zijn om eraan te beginnen.

De Europese Commissie gaat lidstaten aanpakken die te gulle belastingregimes voor bedrijven kennen, dat meldt de Britse krant Financial Times.

De EU wil het onmogelijk maken voor bedrijven om hun geld weg te sluizen naar het land met de laagste belasting, zodat fiscale opbrengsten maximaal benut kunnen worden om de rekening voor de coronacrisis te betalen.

De Europese Commissie gaat bepaalde lidstaten straffen voor hun voordelige vennootschapsbelastingen. Specifiek gaat het om Nederland, Luxemburg, Ierland, Cyprus en Malta, en België.

De commissie staat onder druk van onder andere de Franse minister van Financiën, om in de nasleep van de coronacrisis, krachtdadig op te treden tegen landen wiens vennootschapsbelasting op maat van de bedrijven geschreven is.

De Financial Times zegt wel dat de plannen zich nog in een vroeg stadium bevinden, maar de EU zou trachten bepaalde gunstige fiscale regels te beschrijven als een 'verstoring van de eenheidsmarkt'.

Om zo'n verstoring aan te pakken is geen unanimititeit nodig. Brussel heeft in het verleden al verschillende keren geprobeerd om Europese belastingparadijzen op te doeken, maar stootte telkens op een veto van de lidstaten in kwestie. Op deze manier is een gekwalificeerde meerderheid voldoende. Dat betekent dat 55 procent van de lidstaten, met een minimum van 15 landen, vóór stemt.

De maatregel zou dan ook wel nog moeten goedgekeurd worden in het Europees Parlement.

In België wordt bijvoorbeeld de innovatieaftrek fel gecontesteerd, omdat daarmee bedrijven minder belastingen betalen op winsten uit intellectuele eigendom, zoals octrooien en auteursrechten. Via de innovatieaftrek kunnen farmareuzen hun belastingfactuur in België nog steeds drastisch verlagen, tot onder 5 procent, terwijl het gebruikelijke tarief rond de dertig procent bedraagt.

✚ Basisinkomen weer terug

Het basisinkomen is terug van weggeweest. En het laat de idealen van de Verlichting herleven.

Vanwege de grote werkloosheid die als onontkoombaar gevolg van de coronapandemie te verwachten is, wordt er in de media meer aandacht gevraagd voor een universeel basisinkomen.

Een opiniestuk van Jan Soons in het Brabants Dagblad.

In een voorstel van het Nederlandse [Nibud](#) wordt een onvoorwaardelijke uitkering van bijvoorbeeld 600 euro per volwassene plus 600 euro per huishouding en 300 euro per kind voor elke Nederlandse staatsburger bedoeld. Daartegenover vervallen alle uitkeringen en toeslagen en komt er een vlaktaks van

50 procent voor alle inkomsten uit loondienst of onderneming. Het Nibud en het CPB hebben doorrekeningen gemaakt en zien zo'n basisinkomen als haalbaar en betaalbaar.

Zo'n basisinkomen zou nu tijdens de coronacrisis ervoor zorgen dat de flexwerkers en zzp'ers, die zich nu met bosjes bij de bijstand moeten melden, bij voorbaat verzekerd zouden zijn van een bestaansminimum en niet, zoals nu, eerst blootgesteld worden aan allerlei vernederings-rituelen en inlevering van alles wat ze aan eigen woningbezit, spaargeld en andere bezittingen in het verleden hebben opgebouwd. Hoeveel meer rust zou er in de hoofden van al diegenen dan bestaan?

Niet alleen door de coronacrisis maar evenzeer door de toekomstige arbeidsmarkt zullen, vooral lager geschoolden, door de voortschrijdende automatisering en robotisering, overbodig raken en een vergelijkbaar lot ondergaan. De bezitters van de -artificial intelligence en robots zullen er daarentegen garen bij spinnen en hun miljardenwinsten tegen de plinten zien klotsen. Veel wetenschappers, onder wie de bekende historicus en filosoof Yuval Harari, voorspellen binnen enkele decennia dat de massa overbodig zal zijn en de kans groot is dat mensen in opstand zullen komen: de populistische agressie tegen de machtige rijken.

Zo'n samenleving waarin de 'haves' (de rijken) en 'have-nots' (de armen) tegenover elkaar zouden komen te staan, vertoont een grote gelijkenis met de situatie in Frankrijk ten tijde van het Ancien Régime. De gigantische it-concerns van nu zijn te vergelijken met de adel en de geestelijkheid van toen, die het volk in hun greep hielden en tot de bedelstaf veroordeelden.

Er waren grote denkers als Rousseau, Voltaire en Montesquieu voor nodig om de massa het empowerment te geven waardoor zij tijdens de Frans Revolutie in opstand kwamen.

De samenleving werd daarna hervormd naar een heel nieuw sociaal- economisch model waarbij vrijheid, gelijkheid en broederschap de kernwaarden vormden. De vrijheid om naar eigen inzicht inhoud aan je leven te kunnen en te mogen geven en het principe van de gelijkheid, inhoudend dat iedereen zijn faire share neemt in de financiering van de collectieve lasten. En ten derde broederschap in de betekenis van een solidaire samenleving.

Als samenleving staan wij nu verder dan ooit af van de idealen van de Verlichting. De 'overbodigen' van nu als gevolg van de coronacrisis en de 'overbodigen' van morgen, als gevolg van de toenemende automatisering en robotisering, zitten verstrikt in het net van regelingen.

Invoering van een universeel basisinkomen als onderdeel van een nieuwe sociaaleconomisch model zou een einde maken aan die groeiende onvrijheid, ongelijkheid en gebrek aan solidariteit. De 'overbodigen' van nu en morgen zou het de rust geven om zingeving te vinden in een nieuwe baan, een start-up op te zetten, een nieuwe studie te gaan doen of de tijd geheel of gedeeltelijk te besteden aan vrijwilligerswerk of mantelzorg. Tal van experimenten hebben in het verleden aangetoond dat de deelnemers er gelukkiger van worden, minder psychische klachten hebben, de kosten voor de gezondheidszorg drastisch dalen en de criminaliteitscijfers aanzienlijk verbeteren.

Vrijheid, gelijkheid en broederschap zouden opnieuw bepleit moeten worden waardoor wij weer zouden kunnen spreken van een verlichte samenleving.

Drs. Jan Soons uit Den Bosch is gepensioneerd jurist en sociaal-econoom. In augustus verschijnt een essay onder de titel Basisinkomen, van Utopie naar Realiteit bij uitgeverij Elikser.

IMF somber over economie

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft zijn economische ramingen voor de Verenigde Staten opwaarts bijgesteld. Vanwege de coronacrisis is de organisatie nog altijd erg somber in zijn prognose voor de grootste economie van de wereld, maar het plaatje ziet er na diepgravend onderzoek iets minder donker uit dan de grote juniraming.

De Amerikaanse economie krimpt dit jaar waarschijnlijk met 6,6 procent, zeggen de rekenmeesters nu. In 2021 trekt de economie vervolgens weer met 3,9 procent aan. Vorige maand rekende het IMF nog op een economische krimp van 8 procent dit jaar, gevolgd door een herstel met 4,5 procent volgend jaar.

De bijstelling volgt na een uitgebreider onderzoek naar de staat van de Amerikaanse economie. Het IMF doet in elk land om de zoveel tijd zo'n studie en de VS waren nu toevallig aan de beurt. De onderzoekers van het IMF wijzen erop dat de nieuwe voorspellingen nog wel erg onzeker zijn. Een nieuwe grootschalige lockdown kan zomaar roet in het eten gooien en de laatste dagen loopt het aantal nieuwe coronabesmettingen in het land juist hard op.

In het onderzoeksrapport staat onder meer dat de Amerikaanse economie momenteel ongekend sterk wordt geholpen door steunmaatregelen. Toch verwacht het IMF dat de economie in het tweede kwartaal op jaarbasis met 37 procent is gekrompen. Eerdere maandcijfers over bijvoorbeeld de consumptie zouden daarop wijzen. Door de corona-uitbraak moesten veel winkels tijdelijk sluiten. Ook kwam de industriële productie voor een deel stil te liggen. Diverse grote bedrijven in de VS hebben al forse ontslagrondes aangekondigd. Waarschijnlijk volgen er komende periode ook nog veel faillissementen, maar hoe veel precies durft het IMF niet te zeggen.

De economen vrezen dat met name de armste huishoudens de dupe worden van de crisis. Dat is een gevolg van de sociale ongelijkheid die al langer bestaat in de VS. De pandemie heeft volgens het IMF ook een aantal structurele tekortkomingen van het Amerikaanse gezondheidsstelsel onderstreept. Nu is de toegang tot zorg nog erg afhankelijk van de vraag of iemand een baan en voldoende inkomen heeft, zegt het fonds. Juist veel armere mensen zouden daardoor buiten de boot vallen.

Andere bronnen, zoals de Amerikaanse economen, zijn nog pessimistischer. Het gaat om de grootste economische terugval sinds de start van de metingen in 1947. Economen gepolst door Reuters hielden voor het tweede kwartaal gemiddeld rekening met een terugval van 34,1 procent in vergelijking met een jaar eerder.

De forse krimp in het tweede kwartaal op jaarbasis snijdt driemaal dieper dan het vorige diepterecord in het tweede kwartaal van 1958, toen het Amerikaanse bbp met 10 procent afnam. In vergelijking met het eerste kwartaal van dit jaar kromp de Amerikaanse economie met 9,5 procent.

Ter illustratie: de consumentenuitgaven, goed voor twee derde van de Amerikaanse economie, namen het afgelopen kwartaal af met 34,6 procent.

De VS bevinden zich nu officieel in een recessie, na een tweede kwartaalkrimp op rij. In de eerste drie maanden van het jaar nam het bbp af met 5 procent.

De gevolgen van COVID-19 zijn uiteraard ook voor de Verenigde Staten verwoestend voor de economie. In de eerste drie maanden van 2020 kromp het bruto binnenlands product (bbp), de breedste maatstaf van economische gezondheid, aan een tempo van maar liefst 5% op jaarbasis, zo rapporteerde het Department of Commerce (ministerie van Handel) op 28 mei. Het was de grootste kwartaaldaling sinds de minus 8,4% in het vierde kwartaal van 2008, in de diepdonkerste dagen van de financiële crisis.

Het tweede kwartaal, april-juni, dreigt dan ook nog veel slechter te worden: uit een rondvraag van de financiële website Marketwatch blijkt dat analisten nu gemiddeld een bbp-krimp van 27,7% verwachten in die periode - en sommigen zien het zelfs tot min 40% gaan.

Niet verwonderlijk, als je bedenkt dat de Amerikaanse economie voor bijna 70% geschaagd wordt door de consumentenbestedingen, en dat die consumenten in onzekere tijden de vinger op de knip houden. Zeker als ze werkloos worden. Sinds de start van de corona-lockdowns in de VS hebben al meer dan 40 miljoen mensen een vraag om een werkloosheidsvergoeding ingediend.

Om de economie te stutten heeft de Amerikaanse overheid immense stimuleringspakketten ontplooid, voor duizenden miljarden dollar, met goedkope leningen voor grote en kleine bedrijven, met directe contante betalingen - "helikoptergeld" genoemd, van USD 1200 aan burgers die minder dan USD 75.000 per jaar verdienen, met verhoogde werkloosheidsuitkeringen, en zo voorts. De 'Federal Reserve', de centrale bank, verlaagde ook de rente fors en gaf te kennen dat zij verschillende instrumenten zou inzetten om de economie te stabiliseren.

De ernst van de economische schade zal uiteraard afhangen van hoe lang de lockdown-maatregelen duren - eind juni waren die in de meeste staten al in afbouw - en ook van hoe snel bedrijven hun toevoer en hun productie kunnen herstellen, hoe omvangrijk het aantal faillissementen zal zijn, hoeveel mensen uiteindelijk hun job zullen verliezen, hoe snel of hoe traag de consument zijn vertrouwen terugvindt en zijn oude verbruiksgewoonten herneemt - als dat überhaupt ooit gebeurt. En, niet te vergeten, wat er in de rest van de wereld gebeurt, zowel qua corona-besmettingen als qua economische terugval en herneming, zal uiteraard ook een impact hebben op de VS.

En net nu rakelt het Witte Huis het conflict met China weer op. Na de handelsoorlog van de voorbije jaren, met opeenvolgende rondjes verhogingen van importtarieven aan weerszijden, was er in januari 2020 een soort staakt-het-vuren ondertekend, bestempeld als een "eerste fase" van een handelsovereenkomst.

China deed toegevingen omtrent een betere markttoegang voor Amerikaanse bedrijven en een betere bescherming van intellectuele eigendom, en het zou voor 200 miljard dollar Amerikaanse producten kopen.

Bedoeling, van beide zijden, was om nog voor november van dit jaar - de maand van de presidentsverkiezingen in de VS - onderhandelingen aan te vatten over "fase twee" van het handelsakkoord.

Midden mei plaatste het Witte Huis opnieuw tientallen Chinese bedrijven op een "zwarte lijst" waarmee geen handel mag worden gedreven (of alleen onder heel strenge controle). En in de Senaat werd een wetsvoorstel goedgekeurd dat het voor Chinese firma's veel moeilijker dreigt te maken om een notering te hebben op Amerikaanse aandelenbeurzen.

Geen positieve wending dus voor de handelsrelaties. Waardoor er nog een extra vraagteken komt achter de mogelijke kracht van een herstel van de VS-economie.

ONDERWIJS

⊕ Wijzigingen wetgeving

VWO/2010/03 (cvo) - [Bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen in het volwassenenonderwijs](#)

datum van de laatste aanpassing: 27/07/2020

Attendering op 27/07/2020: In het specifieke gedeelte onder punt 5 wordt gefocust op de nieuwe opleidingen die vanaf 1 september 2020 georganiseerd kunnen worden en op een aantal actualisaties van vereiste bekwaamheidsbewijzen in al bestaande opleidingen. Daarenboven wordt toegelicht dat wie een overgangsmaatregel voor hetzij een bekwaamheidsbewijs, hetzij een salarisschaal heeft toegekend gekregen, die overgangsmaatregel te aller tijden mag behouden.

PERS/2020/04 - [Geldelijke validering van maximaal 8 jaar ervaring als werknemer of zelfstandige voor knelpuntambten en -vakken voor zijinstromers](#) (15/07/2020)

datum van de laatste aanpassing: 15/07/2020

Attendering op 27/07/2020: De nieuwe maatregel maakt het mogelijk om tot 8 jaar diensten als werknemer of zelfstandige op te nemen in de geldelijke anciënniteit op voorwaarde dat de personeelsleden aangesteld worden in een knelpuntambt. Deze maatregel gaat in op 1 september 2020.

BaO/2002/1 - [Informatie bij inschrijving en schoolreglement](#) (8/02/2002)

datum van de laatste aanpassing: 16/07/2020

Attendering op 16/07/2020: Door de verlaging van de aanvang van de leerplicht vanaf 1 september 2020 moet het schoolreglement in het kleuteronderwijs ook richtlijnen bevatten over aanwezigheden.

Daarnaast werd de omzendbrief ook aangepast voor scholen buitengewoon basisonderwijs type 5 gezien zij zowel bij een ziekenhuis als bij een preventorium vestigingsplaatsen kunnen hebben.

PERS/2005/02 (13AC) - [Bevallings-, geboorte- en onbezoldigd ouderschapsverlof - Tijdelijk aangestelde personeelsleden van de onderwijsinstellingen en de centra voor leerlingenbegeleiding, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap](#) (14/01/2005)

datum van de laatste aanpassing: 13/07/2020

Attendering op 13/07/2020: Door federale wijzigingen aan de regelgeving met betrekking tot het bevallingsverlof, mogen de dagen van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht, de dagen van arbeidsongeschiktheid en de dagen van volledige werkverwijdering tijdens de zesde week tot en met de tweede week voorafgaand aan de bevallingsdatum vanaf 1 maart 2020 overgedragen worden naar het postnataal verlof.

Andere wijzigingen via: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/laatstewijzigingen.aspx>

⊕ Centrale toetsen vanaf 2023

Er komen voor het eerst centrale toetsen in Vlaanderen. Elke leerling zal in de loop van het leerplichtonderwijs vier keer zo'n centrale toets afleggen: aan het einde van het 4de en het 6de leerjaar en aan het einde van het 2de en 6de jaar secundair onderwijs. De eerste toetsen worden afgenomen in 2023, zegt minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA)

Dit is een kleine revolutie in het Vlaamse onderwijs. Voor het eerst zullen we de leerwinst van alle leerlingen objectief in kaart brengen. Zo kunnen we de kwaliteit van ons onderwijs gericht verbeteren', aldus de minister in een mededeling zondag. 'We zullen kunnen meten in hoeverre de leerlingen de eindtermen echt beheersen en in hoeverre leerlingen en scholen erin slagen om leerwinst te boeken. We moeten dit doen als we de kwaliteit van ons onderwijs willen beschermen en als we de lat hoog willen blijven leggen voor onze leerlingen.'

13,5 miljoen euro

De Vlaamse regering trekt nu 13,5 miljoen euro uit voor de ontwikkeling van de centrale toetsen. Die zullen worden afgenomen aan het einde van het 4de en 6de leerjaar en aan het einde van het 2de en 6de jaar secundair onderwijs. Een universitair steunpunt zal als onafhankelijke instantie gestandaardiseerde, genormeerde, gevalideerde en net- en koepeloverschrijdende proeven uitwerken. De onderwijsverstrekkers zullen via een klankbordgroep betrokken worden bij de ontwikkeling van de toetsen, zodat het eindresultaat gedragen is door het veld. In het secundair onderwijs zullen de eerste gecentraliseerde toetsen afgenomen worden in 2023, het lager onderwijs volgt in 2024.

Weyts lanceert een open oproep voor een universitair steunpunt dat de toetsen zal uitwerken, scholen zal ondersteunen bij de afname en de resultaten zal analyseren op leerling-, klas-, school- en systeemniveau. Er is meteen voldoende financiering voorzien tot eind 2025.

⊕ Premie voor knelpuntvakken

Mensen die er al een carrière in de privésector hebben opzitten en er voor kiezen om les te gaan geven, kunnen tot 300 euro per maand extra verdienen. Dat komt omdat ze recht hebben op tot acht jaar anciënniteit, meldt minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) vrijdag.

Er stond al in het regeerakkoord dat de zogenaamde instromers recht zouden hebben op het meenemen van anciënniteit. Daardoor hebben ze recht op betere voorwaarden, en vallen ze niet terug op een startersloon. Het uitgewerkte plan is nu ook door de regering goedgekeurd.

Vanaf volgend schooljaar komt tot acht jaar 'nuttige ervaring' in aanmerking voor regularisatie. In het ASO en het lager onderwijs kon dat nog niet, in het BSO en TSO worden de mogelijkheden uitgebreid. 'Voor een nieuwe onderwijzer met 8 jaar anciënniteit op de teller kan deze maatregel ongeveer 220 euro extra netto per maand betekenen. Voor een master in de wiskunde die 8 jaar anciënniteit heeft opgebouwd kan het voordeel oplopen tot iets meer dan 300 euro extra netto per maand', aldus de minister.

Concreet gaat het alleen om leerkrachten voor de knelpuntvakken. Het gaat om Nederlands, Nederlands voor nieuwkomers, Frans, Wiskunde, bouw, elektriciteit, hout, mechanica, handelscorrespondentie Nederlands en handelscorrespondentie Frans.

Weyts zegt dat mensen weliswaar niet voor het grote geld kiezen voor het onderwijs, 'maar het schrikt natuurlijk wel af als je al je opgebouwde anciënniteit moet loslaten'. Hij oppert dat in coronatijden misschien wel extra veel mensen een carrièrewending overwegen. 'Met deze maatregel willen we hen in de verleiding brengen om te kiezen voor de klas. Zo versterken we ook de onderwijskwaliteit.'

✚ Corona-aanpak in onderwijs

Onderwijsminister Weyts zegt voorbereid te zijn op alle mogelijke situaties voor het nieuwe schooljaar.

Nu het aantal coronabesmettingen weer fors toeneemt, vrezen experts dat leerlingen vanaf 1 september niet voltijds school kunnen lopen. Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) plant nieuw overleg en hakt midden augustus de knoop door.

Volgens de minister hebben alle scholen een coronadraaiboek gekregen waarin alle scenario's staan opgesomd. "We zijn voorbereid. Men hoeft zich geen zorgen te maken", verklaarde hij aan de VRT-nieuwsdienst. "We hebben vooraf alles doorgesproken met de GEES-expertisegroep en het onderwijsveld. We weten in elke kleurcode welke maatregelen we moeten treffen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen naar de school kunnen komen en alles veilig verloopt."

Nog even de betekenis van de kleurencodes op een rij (voor het middelbaar onderwijs): bij niveau geel worden alle leerjaren vier dagen per week verwacht op school. Een dag per week, in beginsel woensdagvoormiddag, wordt er dan afstandsonderwijs georganiseerd, waarbij de ene leerling bijgespijkerd kan worden en de andere leerlingen meer verdiepende leerstof krijgen.

Vanaf code oranje worden de lessen beperkt tot halve klassen, in een systeem van vijf dagen les - maar dan week om week. Bij code rood worden er nog meer beperkingen opgelegd.

"Maar de middelbare scholen zullen niet meer volledig sluiten, ook niet bij een tweede coronagolf", zo klonk het nog einde juni op een persconferentie van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA). "We hopen dat het schooljaar in september kan starten met code geel, maar we wachten het overleg af van de Vlaamse onderwijswereld half augustus om te zien welk scenario het wordt", reageert Marijke Van Bogaert, woordvoerder van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, aan Belga. Eerder op de dag had professor biostatistiek Niel Hens (UHasselt/UAntwerpen) op Radio 1 gewaarschuwd dat de scholen niet zomaar openen op 1 september, als de coronacijfers blijven stijgen aan het huidige tempo.

In VTM NIEUWS plaatste ook virloog Marc Van Ranst vraagtekens in hoeverre de ventilatie in schoolgebouwen in staat is om de verspreiding van het virus te voorkomen. In moderne gebouwen is dat vaak voorzien, maar vele scholen zijn nog gehuisvest in oude gebouwen die niet de mogelijkheid voor ventilatie hebben, zo vreest Van Ranst.

Weyts wil vandaag nog niet speculeren over hoe de situatie zal evolueren. Hij verwacht dat op het ingeplande overleg van half augustus met de kennis van zaken van dat ogenblik een beslissing kan genomen worden over de gepaste kleurencode. En wat die ook moge zijn, de draaiboeken voor elk van die kleurencodes liggen klaar en zullen dan naargelang het geval kunnen worden uitgevoerd in de scholen. Bron: De Morgen

⊕ Studenten verpleegkunde

Studenten verpleegkunde, met diploma, krijgen eenmalige toelage van 1.000 euro

Studenten die hun laatste jaar verpleegkunde met succes afronden, krijgen een eenmalige premie van 1.000 euro. Dat is één van de maatregelen uit een nieuw corona-nooddecreet met onderwijsmaatregelen dat unaniem is goedgekeurd in het Vlaams Parlement. De studenten werden tijdens hun stage mee ingeschakeld in de strijd tegen de coronapandemie.

Het Vlaams Parlement zette eerder al het licht op groen voor een reeks dringende onderwijsmaatregelen. "We passen nu enkele regels aan zodat de scholen dit school- of academiejaar goed kunnen afronden en we het volgende schooljaar 2020-2021 ook georganiseerd kunnen opstarten", zeggen de indieners van een nood-decreet Koen Daniëls (N-VA), Loes Vandromme (CD&V) en Jean-Jacques De Gucht (Open Vld). Het decreet bevat een reeks uiteenlopende ingrepen. Een van de meest opvallende is de invoering van een eenmalige toelage van 1.000 euro voor studenten die in hun laatste jaar verpleegkunde zitten. Die studenten werden tijdens hun stage vaak ingeschakeld in de strijd tegen het coronavirus. Studenten verpleegkunde die hun diploma behalen, krijgen een tegemoetkoming van 1.000 euro om de extra kosten voor onder meer vervoer, parking en maaltijden te betalen.

Verder voorziet het decreet extra capaciteit in het buitengewoon onderwijs. Die capaciteit wordt traditioneel bepaald door een telling. Maar scholen in het buitengewoon onderwijs zullen voor het schooljaar 2020-2021 een eenmalige hertelling mogen doen op de eerste schooldag van oktober 2020, legt N-VA-parlementslid Koen Daniëls uit. Op die manier kunnen scholen sneller inspelen op eventuele capaciteitsproblemen.

Daarnaast is volgens Loes Vandromme (CD&V) een eenmalige vrijstelling van het inschrijvingsgeld in het volwassenonderwijs voorzien voor zij die niet slaagden of voor wie niet kon deelnemen aan examens. Ook komt er een overmachtregeling voor studenten die door de coronacrisis mogelijk niet slagen voor hun examens. Zij kunnen overmacht invoeren bij de Raad voor studievoortgangsbetwistingen en op die manier ook hun verloren leerkrediet terugvragen. "Studenten in een overmachtssituatie, veroorzaakt door de crisis, kunnen aan het einde van de tweede zitting een procedure opstarten. Zo krijgen zij de optie om hun verloren leerkrediet terug te vragen. Hiermee geven we gehoor aan een belangrijke vraag van de studenten zelf", zegt Jean-Jacques De Gucht (Open Vld).

Via een amendement van Stijn Bex (Groen) en Hannelore Goeman (sp.a) zal de overmachtregeling ook gelden voor de studietoelagen. "Wie met succes overmacht invoert zal niet alleen zijn leerkrediet terugkrijgen, maar ook zijn studietoelagekrediet en zal dus zijn studietoelage niet verliezen door corona", legt Stijn Bex uit.

SECTOREN

⊕ Bedrijven in moeilijkheden

Bij busbouwer Van Hool in Lier is het alle hens aan dek. De corona-crisis heeft een gat geslagen in de bestellingen, de omzet keldert en in de fabriek in Macedonië zijn 300 mensen ontslagen. In België zijn 70 tijdelijke jobs geschrapt en de bouw van de fabriek in de VS is on hold gezet.

"De toestand is ongezien", zegt een ongeruste topman Filip Van Hool in een gesprek met de krant de Tijd. "Ik zie pas in 2023 een normalisering. Dit en volgend jaar boeken we verlies. We kunnen niet uitsluiten dat ook in België ontslagen vallen."

De vakbonden houden hun hart vast. 'Er heerst grote ongerustheid. Bij de busafdeling zijn 1.000 van de 1.750 mensen tijdelijk werkloos en het ziet er niet naar uit dat dat dit jaar nog verandert. Op de jongste

ondernemingsraad is gezegd dat de productie in het najaar mogelijk zakt naar één bus per week. Dat is dramatisch.

*

Vrijdag 31 juli legde modegroep FNG voor de Mechelse ondernemingsrechtbank de boeken van twintig vennootschappen (onder andere Brantano en CKS) officieel neer. Volgens het bedrijf zelf trokken banken uiteindelijk de stekker uit het bedrijf, door uitstaande kredieten op te eisen en bankrekeningen te blokkeren.

Het personeel bij modegroep FNG ontvangt vanaf zaterdag 1 augustus geen loon meer. Dat zeggen de vakbonden. Volgens CEO Paul Lembrechts gaat het om een probleem voor dit weekend, omdat de bankrekeningen geblokkeerd zijn en er pas maandag 3 augustus een curator zou worden aangesteld. Lembrechts zegt geschrokken te zijn van de ongezien agressieve demarches van de banken. Die maken het bijzonder moeilijk om de continuïteit in de Belgische winkelketens te verzekeren..

Volgens Lembrechts gaat het om een probleem voor dit weekend. “De lonen voor juli zijn betaald op de 25ste, toen we nog toegang hadden tot onze bankrekeningen. Die toegang hebben we nu niet meer, dus wij als management kunnen niet meer garant staan voor de betaling. De banken, die op dit moment economisch eigenaar zijn van de vennootschappen, hebben ons vrijdagmiddag laten weten niet garant te willen staan voor de lonen. Dat hebben we aan de werknemers gecommuniceerd.”

Op maandagochtend 3 augustus zal de ondernemingsrechtbank wellicht het faillissement van de vennootschappen bevestigen. “Op dat moment wordt een curator aangesteld, die op zijn beurt met de banken zal overleggen over de lonen”, zegt Lembrechts. “Maar voor dit eerste soldenweekend is er voorlopig dus een probleem.”

Volgens sommige bronnen zou FNG haar werknemers verplichten om te gaan werken, maar dit wordt door Lembrechts ontkend. “Er is geen sprake van een verplichting. Als werkgever geven wij de mogelijkheid om te komen werken, maar we hebben heel duidelijk gemaakt geen onwettige afwezigheden te zullen opnemen. De werknemer kan dus zelf beslissen of hij dit weekend komt werken of niet.”

Over welke winkels van de modegroep er op de eerste soldendag precies open zijn, bestaat voorlopig onduidelijkheid. “Bij CKS heb ik vrijdag te horen gekregen dat ze zaterdag bijna allemaal zouden openen”, zegt Lembrechts. “Op de winkels van Brantano heb ik minder zicht, maar ook daar zou een belangrijk aantal winkels open zijn.”

De grote bonden hebben beslist om de situatie als staking te erkennen.

*

De “redding” van Brussels Airlines: een noodlanding, maar geen duurzame doorstart. Het is een gemiste kans voor de federale regering om de luchtvaartsector duurzamer te maken, betreurt Henk Cuypers, voorzitter van Burgerforum Luchthavenregio. ‘Onze beleidsmakers blijven met deze deal het milieu, het klimaat en onze gezondheid onverantwoord belasten.’

Bijna vier maanden heeft de saga geduurd. Maar uiteindelijk is er een akkoord dat de belangrijkste luchtvaartmaatschappij van België, Brussels Airlines (een dochter van de Lufthansagroep) moet redden. Tijd om een evaluatie te maken en het akkoord te wikken en te wegen.

Het begint al slecht, want wat er exact in de deal tussen Lufthansa en de federale regering staat — en vooral wat er niet in staat, bijvoorbeeld over klimaat en ecologische voorwaarden — is niet publiek. Het contract tussen de Belgische staat en een privébedrijf is confidentieel. Zelfs het parlement krijgt dit contract niet te zien.

Van een democratisch deficit gesproken: je mag toch verwachten dat het parlement in het kader van haar normale, controleopdracht inzage krijgt in de deal. Er is toch 290 miljoen euro belastinggeld mee gemoeid. Niet dus. De parlementsleden en de pers moesten het na aandringen van N-VA en Groen stellen met een toelichting van minister Alexander Decroo, de hoofdonderhandelaar van de regering.

In de nationale pers zijn de voorbije maanden kritische stemmen verschenen over de hamvraag of we de gevraagde 290 miljoen euro niet beter in andere sectoren zoals de gezondheidszorg kunnen investeren. Het doorslaggevende argument waarom de regering finaal toch overstag ging en 290 miljoen leende aan BA / Lufthansa zijn de jobs die ermee gepaard gaan.

We kunnen alleen maar hopen dat deze financiering het reeds lang noodlijdende bedrijf op een blijvende manier helpt voort te bestaan en de jobs in de sector ook op de langere termijn veiligstelt. Maar zeker is dat helemaal niet. Decroo maakt zich sterk dat hij waterdichte garanties kreeg dat Lufthansa zal investeren in Brussels Airlines: Brussels airport blijft zijn hubfunctie behouden en Brussels Airlines blijft de home carrier van de luchthaven van Zaventem.

De vrees is echter reëel dat een tweede coronagolf het financiële gat in de luchtvaartsector alleen nog groter zal maken en dat de uitgekeerde lening een druppel op een hete plaat zal zijn. De vraag is dus niet alleen of de tewerkstelling niet alsnog verloren gaat maar ook of we die 290 miljoen ooit zullen terugzien.

Bovendien kan men zich afvragen of uitsluitend de overheid over de brug moet komen met belastinggeld om BA te redden? Zijn er geen andere stakeholders die mee het risico moeten dragen? In Nederland heeft de 2de Kamer deze discussie gevoerd en de regering opgedragen om leasemaatschappijen te laten meebetalen aan de redding van KLM, juist om te vermijden dat de belastingbetaler alle kosten draagt en dat de leasemaatschappijen profiteren van de noodd kredieten.

Uit onderzoeksjournalistiek in Nederland (de onafhankelijke nieuwswebsite rond Follow the Money) blijkt dat een flink deel van het noodd krediet voor Air France / KLM richting de leasemaatschappijen stroomt. Meer dan de helft van alle commerciële vliegtuigen in de wereld is in handen van leasemaatschappijen. Ook Brussels Airlines least gans haar vloot.

In België is zelfs niet de vraag aan bod geweest of uitsluitend de overheid overstag moet gaan om de “nationale” luchtvaartmaatschappij te redden. Alhoewel hier ook het leasebedrijf dat de vliegtuigen van BA in bezit heeft en om fiscale redenen in Ierland gevestigd is, er natuurlijk alle baat bij heeft dat BA gered wordt. Eigenaardig dat niemand — ook niet de pers — de Nederlandse piste heeft opgepikt en ingebracht heeft in de discussie over overheidssteun aan BA. Het zou een andere kijk bieden in gans de publieke discussie over de redding van BA.

Er zou in het akkoord staan dat “Brussels Airlines naar klimaatneutraliteit moet streven”. Decroo zegt in dat verband dat Brussels Airlines zal investeren in nieuwe, minder vervuilende en minder lawaaierige vliegtuigen. Maar als we goed geïnformeerd zijn, verwijst het akkoord nergens naar concrete milieumaatregelen. Er staat ook niets in dit akkoord over het klimaatakkoord van Parijs (opwarming ver onder 2 graden), over de Europese Green Deal (klimaatneutraliteit tegen 2050), over de vermindering van CO2-emissies, over fiscale maatregelen of over de afschaffing van korte afstandsvluchten.

In het debat werden punten als duurzaamheid, klimaatinspanningen voor de luchtvaart en leefbaarheid voor de omwonenden door de meerderheid onder de mat geschoven en beschouwd als belemmeringen voor de verdere ontwikkeling van de luchthaven. Natuurlijk zijn duurzame en kwaliteitsvolle tewerkstelling belangrijk, maar ook de leefbaarheid in de ruime omgeving van de luchthaven moet gerespecteerd worden. Laat staan de leefbaarheid van iedereen op lange termijn. En dat is nu niet meer het geval.

Het heeft er dus alle schijn van dat onze regering met deze deal dé kans gemist heeft om de luchtvaartsector duurzamer te maken. Onze beleidsmakers blijven met deze deal het milieu, het klimaat en onze gezondheid onverantwoord belasten. Ze slagen er blijkbaar niet in om een lange termijnvisie uit te tekenen die én voor de luchtvaartsector zelf, én de belastingbetaler meer perspectief op duurzame ontwikkeling zou inhouden dan de blancocheque die Brussels Airlines krijgt om nu op korte termijn te kunnen overleven. Henk Cuyppers is voorzitter van Burgerforum Luchthavenregio.

Zorgpersoneel krijgt 6% opslag

De federale overheid heeft beslist om het zorgpersoneel hogere lonen te geven. Ze trekt daarvoor een half miljard euro uit.

De helden van de zorg, zoals de werknemers in de zorgsector tijdens de coronacrisis worden genoemd, krijgen een hoger loon. De federale overheid zet het licht op groen voor een loonsverhoging van 500 miljoen euro. Dat kondigden minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Maggie De Block (Open VLD), minister van Werk Nathalie Muylle (CD&V) en minister van Begroting en Openbaar Ambt David Clarinval (MR) aan op een persconferentie.

De loonsverhoging werd onderhandeld met de werkgeversorganisaties en de vakbonden in de zorgsector en geldt voor de werknemers in de zorgsectoren waarvoor de federale overheid bevoegd is. Daarbij gaat het vooral over de ziekenhuizen. De woon-zorgcentra en de centra in de jeugdhulp en voor mensen met een beperking, die een regionale bevoegdheid zijn, vallen daar niet onder.

'Gemiddeld krijgt het personeel er 6 procent bij, maar hoeveel precies hangt af van de functie van de betrokken werknemer', zegt Muylle. De opslag varieert tussen de 3 en de 8 procent, al zijn er ook uitschieters waardoor sommige functies er tot 15 procent bij krijgen. De loonsverhogingen zullen in de loop van 2021 en 2022 worden toegekend en gelden zowel voor het verzorgend als het ondersteunende personeel - denk aan schoonmakers of werknemers in de keuken.

Voor de zorgsector is enkele jaren geleden een nieuw verloningssysteem uitgebouwd. Werknemers worden daardoor verlonend op basis van wat ze doen en niet enkel op basis van hun diploma. Het doel was om iedereen een hoger loon te geven. Van die opslag was om budgettaire redenen minder dan 20 procent toegekend, waarbij de ene werknemer al wat beter bedeed werd dan de andere.

'Op twee jaar tijd wordt nu die hele bijkomende loonsverhoging toegekend', zegt Mark Selleslach van ACV-Puls. 'We gingen er vanuit dat we meer dan tien jaar zouden nodig hebben voor die oefening, maar corona heeft alles in een stroomversnelling geplaatst. Voor de hele samenleving is het duidelijk geworden dat het zorgpersoneel beter verdient.'

Eén van de doelstellingen van de hervorming is starters meer te geven om zo een baan in de zorgsector zo aantrekkelijker te maken voor jongeren. Een beginnende verpleegkundige met een bachelordiploma, die nu ongeveer 2.500 euro bruto per maand verdient, krijgt er bijvoorbeeld 280 euro bij. Na vijf jaar stijgt de opslag die bovenop de baremaverhogingen komt tot 422 euro, nadien vlakt die af naar 271 euro. De federale overheid trekt ook 100 miljoen euro uit voor betere arbeidsomstandigheden in de zorgsector. Zo moet het mogelijk worden drie opeenvolgende weken vakantie te nemen, iets wat nu zelden kan. Er wordt geprobeerd om de uurroosters, die vaak tot op het laatste moment wisselen, stabiel te maken en er komt er meer geld voor opleiding.

'Met deze maatregelen hopen we meer personeel aan het bed te krijgen', zegt De Block. 'Er zijn 5.000 vacatures in de zorg en slechts een op de drie geraakt ingevuld.' Door betere loon- en arbeidsvoorwaarden hoopt de federale overheid meer mensen te verleiden tot een job in de zorg. Het gaat dan niet alleen over starters, maar ook over mensen die overstappen uit een andere sector.

Zowel de vakbonden als Margot Cloet, de topvrouw van de zorgkoepel Zorgnet-Icuro, spreken over een 'historisch akkoord'. 'Dit hadden we niet verwacht', zegt Selleslach. 'Twee weken geleden gingen we er nog van uit dat we met lege handen zouden achterblijven.'

Cloet roept de Vlaamse regering op om met een gelijkaardige inspanning over de brug te komen. De Vlaamse regering is onder meer bevoegd voor de ouderenzorg. 'Zorg- of verpleegkundigen zouden hetzelfde loon voor hetzelfde werk moeten krijgen, of dat nu in een ziekenhuis of een woon-zorgcentrum is', zegt ze.

Woensdag vindt een eerste overleg over loonsverhogingen in de Vlaamse zorgsector plaats op het kabinet van minister van Welzijn Wouter Beke (CD&V). De lonen in bijvoorbeeld een woon-zorgcentra liggen doorgaans lager dan in de ziekenhuizen. Een startende zorgkundige krijgt 2.200 bruto per maand. Na een loopbaan van 35 jaar is dat nog altijd minder dan 3.000 euro.

De 600 miljoen euro die de federale overheid uittrekt, komt bovenop de 400 miljoen euro die de Kamer eerder al uittrok voor een verbetering van de arbeidsomstandigheden in de zorgsector. Voor het pakket van 600 miljoen euro moet het minderheidskabinet-Wilmès wel nog goedkeuring vinden in het parlement. De regeringspartijen gaan er evenwel vanuit dat niemand het zorgpersoneel zijn

loonsverhoging zal miskennen. Al is het besef er dat hiermee een volgende regering een begrotingsput erft die alweer dieper is geworden. Bron: Jasper D'hoore in De Tijd

Volgens Neutr-On wordt het tijd dat de zorgsector beter beloofd wordt. Het water stond al tot aan de lippen voor de coronacrisis. Maar de vele betogingen van de witte woede waren voor de overheid niet overtuigend genoeg. De coronacrisis heeft echter heel wat knelpunten bloot gelegd, zoals de onderbezetting van de bedden en dat er veel geld verdwijnt in de zakken van projectontwikkelaars zodat voor het personeel niks meer over blijft. Het is ook duidelijk geworden dat de zuilen zelf, zeg maar: de mutualiteiten, hun winsten in de zorg boven de werkomstandigheden van het personeel stelden.

✚ Cultuurwerkers krijgen uitkering

Donderdag 9 juli stemde een meerderheid in het federaal parlement voor de tijdelijke uitbreiding van de werkloosheid naar de cultuursector. Met deze noodmaatregel kunnen ongeveer 10.000 cultuurwerkers terugvallen op een minimumuitkering. "Een mooie overwinning en een tijdelijke oplossing voor een vergeten groep werkende mensen" zegt PVDA-parlementslid Steven De Vuyst.

Op 25 juni hielden 1.200 kunstenaars, cultuurwerkers en techniekers verspreid over 11 steden in heel het land een indrukwekkende actie onder de naam #stillstanding. Ze stonden gedurende 15 minuten als standbeelden verspreid op publieke pleinen terwijl ze hun beroep uitbeeldden. "Wanneer heel de samenleving weer in beweging komt, blijven wij stil staan, maar wel rechtop" was het motto. Ze protesteerden tegen het feit dat een groep van naar schatting 10.000 cultuurwerkers volledig uit de boot vielen en geen aanspraak konden maken op enige vorm van werkloosheidsuitkering. "Begin maart kregen we signalen vanop het terrein dat de regering geen maatregelen nam voor een sector die volledig werd stilgelegd. We ondersteunden de eis van 2500 mensen uit de sector en riepen op tot een tijdelijke uitbreiding van de werkloosheid", vertelt De Vuyst.

Diversiteit, verbondenheid en solidariteit

Wat opviel op de actie van 25 juni was de diversiteit aan cultuurwerkers uit zowat alle mogelijke disciplines. Zo namen ook mensen die wel konden genieten van steunmaatregelen deel, uit solidariteit. Dat zowel mensen uit Vlaanderen, Brussel als Wallonië deelnemen, getuigt van een brede steun en verbondenheid in een sector die hard geraakt wordt door de coronacrisis.

De dag en het uur van deze actie vielen symbolisch samen met het moment waarop er in het parlement werd gestemd over een mogelijke uitbreiding van de werkloosheid voor kunstenaars die tussen de mazen van het net glipten. Cultuurwerkers die in 2019 twintig dagen aan het werk waren of tien prestaties kunnen aantonen, zouden met het voorstel dat op tafel lag, toegang krijgen tot een werkloosheidsuitkering. Daarover was overlegd met verschillende betrokken vertegenwoordigers uit de cultuursector. "Het voorstel was zelfs al door de commissie Sociale Zaken geraakt, maar botste die donderdag op een njet van N-VA, CD&V, Open VLD en Vlaams Belang", legt De Vuyst uit. "De rechtse partijen vroegen om een advies van Raad van State. Op 3 juli liet de Raad van State weten geen fundamentele juridische bezwaren te hebben omdat het om een tijdelijke maatregel ging. Zo kwam de mogelijke federale steun voor de cultuursector een stap dichterbij."

Verdeel en heers

Op enkele dagen van de nieuwe federale stemming van 9 juli komt de Vlaamse regering plots met een eenmalige cultuurcoronapremie van 1.500 euro. Die is bedoeld voor mensen uit de cultuursector die ook financieel getroffen zijn door de coronacrisis, maar die niet kunnen genieten van andere federale en/of regionale compensatiemaatregelen. "Opmerkelijk, aangezien het net de partijen die deel uitmaken van de Vlaamse regering zijn die op federaal niveau tegen de uitbreiding van de technische werkloosheid stemden", stelt De Vuyst. "Dat toont opnieuw aan hoe de verdere ontmanteling van het federaal niveau een fundamenteel element vormt in de visie van de Vlaams-nationalisten om de solidariteit tussen Noord en Zuid te verzwakken."

Sociaal beleid afdwingen kan

Ook vandaag riep de cultuursector op om de plenaire zitting online te volgen via de livestream van het parlement. In de tribunes van het parlement volgden Sien Eggers, Frederik Sioen, Jaco Van Dormael en een reeks andere bekende en minder bekende gezichten de debatten ter plekke.

In november al toonde de Vlaamse cultuursector met een reeks aan acties en evenementen een eerste keer zijn tanden tegen het Vlaams-nationalistische besparingsbeleid van de regering Jambon. PVDA-volksvertegenwoordiger Tom de Meester liet de besparingen op cultuur niet passeren in het Vlaams parlement en vroeg de terugtrekking van de 60% besparingen op projectsubsidies voor kunst en cultuur. Begin april kwam minister van cultuur Jan Jambon eindelijk terug op zijn stappen en draaide de besparing op projectsubsidies voor 2020 tijdelijk terug. Strijd loont.

Structurele maatregelen nodig

Ook de uitbreiding van de werkloosheidsuitkering voor cultuurwerkers die nu werd gestemd is tijdelijk. De uitdaging zal zijn om van het afdwingen van tijdelijke oplossingen te gaan naar het afdwingen van structurele oplossingen. Omdat er geen minimumverloning en geen afspraken die werkomstandigheden reguleren zijn, worden veel kunstenaars in preciaire leef- en werkomstandigheden geduwd. "Door de onnoemelijke hoeveelheid aan verschillen in statuten, uitbetalingen en contracten, vallen veel kunstenaars ten prooi aan werkonzekerheid, hyperflexibiliteit en slechte verloning. Laten we de solidariteit en de aandacht voor de cultuursector vandaag dan ook aangrijpen om het debat rond het statuut van kunstenaars te voeren, zo snel mogelijk", besluit De Vuyst.

✚ Vlaming krijgt loopbaanwebsite

Tegen volgende zomer 2021 krijgt elke Vlaming van de VDAB een gepersonaliseerde website. Een overzicht van zijn of haar individuele loopbaan. Wie 'n nieuwe job zoekt, krijgt vacatures op maat aangeboden. En wie al werkt, kan suggesties ontvangen voor opleidingen. De lancering van de gepersonaliseerde website past in de uitbreiding van het takenpakket van de VDAB.

VDAB heeft van de Vlaamse regering een andere rol gekregen. De dienst moet zich verder ontpoppen tot centrale regisseur van de arbeidsmarkt en moet zich daarbij niet alleen richten op werkzoekenden maar op iedereen die vragen of plannen heeft met zijn/haar loopbaan.

De kerntaak van VDAB blijft wel om werkzoekenden naar een job te begeleiden. Maar bedoeling is dat VDAB op termijn dienstverlening kan aanbieden aan elke burger die aan het werk is, die werk creëert, werk zoekt of die de stap naar werk wil zetten.

Concreet wil VDAB tegen de zomer van 2021 voor elke Vlaming een gepersonaliseerde website uitwerken. Op die site, een soort 'veilige kluis', wordt dan alle relevante loopbaandata per persoon gebundeld. Dat kan dan gaan van diploma's tot werkervaringen, opleidingen, loopbaanbegeleidingen, ... Op basis van artificiële intelligentie kan VDAB dan suggesties over opleidingen aanbieden.

"Meer dan ooit zullen werkzoekenden, onderbouwd op data en in samenwerking met heel wat partners, slim worden toegeleid naar werk, stages of een opleiding", zegt minister van Werk Hilde Crevits.

"Daarnaast zal VDAB ook in een digitaal aanbod voorzien voor elke burger. Een gepersonaliseerde website of veilige kluis van al je loopbaandata zal dienen om gericht proactief in begeleidings- of opleidingssuggesties te voorzien voor elke werknemer." Bron: Belga

✚ Overgangsregeling corona-uitkering

Nieuwe formaliteiten voor de communicatie van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona.

Zoals reeds gecommuniceerd in onze nieuwsbrief van 19 juni blijft de bijzondere vorm van tijdelijke werkloosheid corona-overmacht (hierna "coronawerkloosheid") bestaan tot en met 31 augustus 2020. Er is nog geen nieuws over een mogelijke algemene verlenging.

Een besluit van de regering heeft echter nieuwe formaliteiten geïntroduceerd voor het informeren van de werknemers over de coronawerkloosheid. Deze formaliteiten zijn van toepassing vanaf 13 juli 2020.

Nieuwe formaliteiten

Vanaf 13 juli 2020 moet de werkgever de werknemer individueel informeren, uiterlijk op de dag vóór de datum van inwerkingtreding van de gedeeltelijke of volledige coronawerkloosheid (en in ieder geval voordat de werknemer zich naar het werk begeeft), over:

De periode van coronawerkloosheid;

Het aantal dagen waarop de werknemer tijdelijk werkloos is en in geval van gedeeltelijke coronawerkloosheid, het aantal dagen waarop de werknemer wel arbeidsprestaties levert.

Op voorwaarde dat elke werknemer duidelijk op de hoogte is van de arbeidsregeling die op hem van toepassing is, kan deze kennisgeving ook collectief gebeuren indien de coronawerkloosheid op meerdere mensen betrekking heeft.

De werkgever moet de werknemers ook informeren over de formaliteiten die zij moeten vervullen om een werkloosheidsuitkering te verkrijgen.

Indien de werkgever een ondernemingsraad heeft, of, bij gebrek daaraan, een vakbondsafvaardiging, dan moet hij deze op de hoogte brengen van de beslissing over de coronawerkloosheid.

Voor werknemers die reeds in coronawerkloosheid waren voor 13 juli moet er geen nieuwe kennisgeving gedaan worden. Echter, telkens wanneer de werkgever het aantal voorziene werkloosheidsdagen verhoogt of wanneer hij overgaat van een regeling van gedeeltelijke arbeid naar een volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst, moet hij bovenstaande formaliteiten verrichten.

Als de werkgever na de kennisgeving van coronawerkloosheid toch een beroep wil doen op de werknemer, dan kan de coronawerkloosheid worden ingetrokken of geschorst.

De werkgever die de formaliteiten voor de kennisgeving niet naleeft, is verplicht om de werknemer zijn normale loon te betalen voor de volledige periode die voorafgaat aan het vervullen van deze formaliteiten.

Verbod van tewerkstelling studenten of derden in de plaats van een tijdelijke werkloze.

Indien een werkgever werknemers in coronawerkloosheid zet, mag hij het gewoonlijk werk van de betrokken werknemers niet uitbesteden aan derden of studenten. Hierop is één uitzondering: namelijk wanneer voor de werknemer coronawerkloosheid wordt ingeroepen omdat hij verplicht in quarantaine wordt geplaatst. In dat geval mag de werkgever dit werk wél uitbesteden aan derden/studenten.

Gelieve te noteren dat aan de werknemer die in quarantaine wordt geplaatst, een medisch getuigschrift kan worden afgeleverd met die vermelding.

Indien de werkgever zich niet houdt aan dit verbod, moet hij de werknemers het gewone loon betalen voor de dagen waarop hij het werk van de werknemers heeft uitbesteed aan derden/ studenten.

Overgangmaatregel van coronawerkloosheid naar economische werkloosheid.

Aangezien het systeem van tijdelijke werkloosheid corona-overmacht voor de meeste ondernemingen in principe stopt op 31 augustus 2020, heeft de regering een overgangsregeling voorzien: bedrijven zullen vanaf september niet langer beroep kunnen doen op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht, maar wel op een vereenvoudigde vorm van economische werkloosheid.

Over deze vorm van economische 'overgangswerkloosheid' informeren wij u binnenkort.

VARIA

⊕ Wat verandert er deze maand?

Er veranderen deze maand geen noemenswaardige zaken. Daarom geven de stand van zaken in de coronawetgeving.

Huidige maatregelen:

Om het coronavirus te stoppen zijn er verschillende regels. Deze regels zijn belangrijk voor de gezondheid van iedereen. Zo word jij niet ziek of kan je niemand ziek maken. Dankjewel om ze te volgen. Samen stoppen we het coronavirus. De regels zijn geldig vanaf 29 juli.

Let op: Sommige steden en gemeenten hebben extra regels. Check de website van de stad of gemeente.

1. [Huidige maatregelen](#)
 - [Verplaatsingen](#)
 - [Werk](#)
 - [Winkels en horeca](#)
 - [Sociaal contact](#)
 - [Sport en vrije tijd](#)
 - [Crèches en scholen](#)
2. [Veelgestelde vragen](#)

<https://www.info-coronavirus.be/nl/>

⊕ Verkiezingen mei 2019

De koning heeft Bart De Wever en Paul Magnette de opdracht gegeven het initiatief te nemen voor de vorming van een regering die steunt op een brede meerderheid in het parlement. De Wever en Magnette brachten verslag uit op 31 juli. En toen werd de opdracht van de 2 politici met een week verlengd.

Het paleis gaf ze een 'koninklijke opdracht' om een 'brede' regering te vormen.

Alles kwam in een stroomversnelling nadat de drie koningen Egbert Lachaert (Open VLD), Georges-Louis Bouchez (MR) en Joachim Coens (CD&V) officieel had meegedeeld dat ze hun formatieopdracht even stillegden. Dat deden ze in afwachting van een doorbraak in de gesprekken tussen de N-VA en de PS, die al enkele weken onder de radar werden gevoerd.

Net zoals bij de vorige poging, toen de coronacrisis uitbrak, was ook nu weer een belangrijke bemiddelingsrol weggelegd voor sp.a-voorzitter Conner Rousseau. Rousseau maakte duidelijk dat hij desnoods zonder de Parti Socialiste in een regering zou stappen, waardoor de PS voor de keuze stond: ofwel zelf meedoen, ofwel jaren oppositie. Rousseau hield de lijnen open met zowel de PS als de N-VA. De reden dat de PS en de N-VA een vierde poging willen ondernemen, heeft te maken met het weinige aantrekkelijke alternatief: de minderheidsregering-Wilmès die blijft zitten, terwijl er een tweede coronagolf op ons afkomt. De N-VA en de PS willen zelf het voortouw kunnen nemen, ook met het oog op een relancebeleid.

Ondertussen blijft Bouchez uitspraken doen die het formatieproces mogelijk bemoeilijken. In Franstalig België heeft hij nog eens laten weten dat er wat hem betreft geen bevoegdheden moeten worden geregionaliseerd, maar dat er werk moet worden gemaakt van een herfederalisering. Hij maakt het zo de PS lastig een communautair akkoord te sluiten met de N-VA over een verdere regionalisering van de zorg en de arbeidsmarkt, waar dan een sociaal beleid voor de PS tegenover staat. Aan zo'n uitruil tussen de N-VA en de PS hebben de liberalen weinig of niets.

De Wever wijst erop dat de PS een opening heeft gemaakt naar een institutionele hervorming. 'Er is geen enkele garantie op succes, maar ik denk dat we dat spoor moeten verkennen', aldus De Wever. Magnette geeft aan dat de coronacrisis alles heeft veranderd. Hij geeft zichzelf vijftig dagen om tegen september, als premier Sophie Wilmès opnieuw het vertrouwen zal vragen in het parlement, een regering op de been te brengen. 'Tijdens die vijftig dagen zal ik al mijn tijd steken in een formatie van een echte regering die echt kan handelen', aldus Magnette.

Bij Open Vld blijft men ook nu aangeven dat het niet de intentie is om een akkoord onmogelijk te maken. 'Over de nota kan onderhandeld worden.' Maar tegelijk is te noteren 'dat ze de MR niet gaan verraden door zich te laten omkopen met een mooie post voor Alexander De Croo (Open Vld)': 'De zaken zijn veranderd aan het liberale front'.

Onder meer de geruchten dat er maar 12 ministers in de toekomstige ploeg zouden zijn, en Open Vld zo zou terugvallen tot één post, bezorgt de Vlaamse liberalen een bijzonder ongemakkelijk gevoel: alsof ze het vijfde wiel aan de wagen zijn, en bewust als 'junior partner' maar gevraagd worden.

De koning kan de opdracht van beiden dan wel verlengen, maar de vraag is wat het oplevert. Niets?

De meeste politici van andere partijen geloven niet in een doorbraak en wachten gewoon op nieuwe verkiezingen.

⊕ Opkomstplicht afgeschaft?

De kans wordt groot dat u in 2024 niet moet gaan stemmen voor de volgende gemeente- en provincieraadsverkiezingen.

Volgens Vlaams Parlementslid Kurt De Loor (SP.A) is het afschaffen van de opkomstplicht een slecht idee.

Tot 1893 kende ons land het befaamde cijnskiesrecht. Enkel wie genoeg centen kon neertellen, kreeg een stem. Resultaat? Slechts 46.000 Belgen mochten mee beslissen. Democratisch, toch? Vanaf 1893 mocht iedereen stemmen. Correctie, alle mannen. En wie genoeg centen had of een diploma, kreeg een stem (of twee) extra. Leve de democratie!

Het zou duren tot de verkiezingen van juni 1949 vooraleer alle Belgische burgers, vrouwen inclusief, zich naar het stembokje moesten begeven met elk slechts één stem op zak. En wat bleek na de invoering van de stemplicht voor vrouwen? Vrouwenthema's kregen een plaats op de politieke agenda. Dat was voordien ondenkbaar. Dit maar om aan te tonen dat ons systeem van stemplicht niet overnacht is ontstaan en dat wie een stem heeft mee de politieke agenda bepaalt.

Net bij dat laatste knelt het schoentje. Academici zijn het erover eens: bij het afschaffen van de opkomstplicht zullen veel mensen uit alle lagen van de bevolking niet gaan stemmen. Dat effect zet zich evenwel sterker door bij bepaalde maatschappelijke groepen. Vooral lageropgeleiden, jongeren en mensen met een lager inkomen hebben de neiging om niet te gaan stemmen als het niet verplicht is. Ook minderheidsgroepen zouden de verkiezingen sneller aan zich laten voorbij gaan.

Wat is de kans dat het beleid nog rekening gaat houden met deze groepen als de kans klein is dat dit zich zal vertalen in stemmen bij de verkiezingen? De kans bestaat zo dat een deel van de bevolking 'vergeten' wordt en op die manier nog verder vervreemd van de politiek. Dat is nefast voor onze democratie.

Zeker lokaal, het bestuursniveau dat het dichtst bij de mensen staat en waarin mensen het meeste vertrouwen hebben. Dat deze Vlaamse regering net daar de band tussen burger en politiek wil doorknippen, is wraakroepend. Een minister die het goed voorheeft met de steden en gemeenten, zou die band net versterken.

Samen met Luxemburg en Griekenland is België het enige land dat vandaag nog stemplicht kent. Voorstanders van het afschaffen van de opkomstplicht opperen dat de invoering van stemrecht politici meer zou uitdagen om mensen te overtuigen. In alle eerlijkheid, als je als politicus vandaag al niet tracht om mensen te overtuigen, elke dag, dan zoek je beter een andere job.

Natuurlijk moeten we mensen warm maken voor politiek en natuurlijk moeten we hen goed informeren, dat is de essentie. Maar laat ons wel wezen, het afschaffen van de opkomstplicht gaat van kiezers geen betere of beter geïnformeerde kiezers maken. Dat is larie.

Het afschaffen van de opkomstplicht zorgt voor een sociale vertekening van de kiesresultaten. Sommige groepen blijven thuis en worden niet meer gehoord. Wat is de kans dat het beleid dan nog rekening houdt met hen? Willen we echt terug naar de tijd waar slechts een deel van de bevolking, vooral hogeropgeleiden, politiek mee beslist?

Daar sluipt een gevaar voor onze democratie. Een democratie is pas sterk als er zoveel mogelijk mensen aan deelnemen. In die zin is opkomstplicht de beste garantie. Het is de meest accurate politieke thermometer die we hebben. De lat ligt voor iedereen gelijk, iedereen participeert, geen uitzonderingen. Kortom, het afschaffen van de opkomstplicht is een barslecht idee, zegt Kurt De Loor.

Volgens Neutr-On zit er veel waarheid in het betoog van De Loor maar we moeten naar de toekomst kijken. Meer en meer wordt alles gedaan via internet: winkelen, uw belastingbrief invullen via TAX-on-web en uw pensioendossier wordt digitaal verwerkt net als uw werkloosheidsuitkeringen.

In de toekomst zou het dus beter zijn dat iedereen van huize uit kan stemmen via zijn ID-kaart en zijn PC. Mensen die geen PC hebben zullen de mogelijkheid krijgen in het gemeentehuis of andere instellingen, zoals scholen, hun stem uit te brengen.

Zo gaan er geen stemmen verloren en kan iedereen van zijn democratische rechten gebruik maken.

⊕ Bejaarden als melkkoe

Waarom maakte het coronavirus zoveel slachtoffers in onze woonzorgcentra? Het antwoord kan in één zin worden samengevat: de zorg voor bejaarden werd de voorbije twintig jaar in belangrijke mate overgelaten aan de kapitaalmarkten. Die keuze werd zo'n vijftien jaar geleden ingegeven door een nijpend tekort aan bedden. Er moesten in sneltreinvaart woonzorgcentra bijgebouwd worden en daarvoor waren private spelers nodig.

De laatste levensjaren van bejaard Vlaanderen vielen zo ten prooi aan het casinokapitalisme. Vooral op zorgvastgoed werden jarenlang spectaculaire winsten geboekt, maar in commerciële centra werd ook bezuinigd op zorg. Drie maaltijden per dag aanbieden voor 4 euro verraadt geen humane insteek. Parallel geraakte de toekomstvisie op ouderenzorg verblind door de bouwwoede. Dat leverde centra op die onvoldoende zijn aangepast aan de moderne zorgvraag. Bovendien staat tegenover de gewijzigde zorgnood onvoldoende geschoold personeel.

Bovenstaande dynamiek leidde op veel plaatsen tot een beperkte stock aan medisch beschermingsmateriaal, tot te weinig opgeleid personeel en tot een slechte implementatie van hygiënerichtlijnen.

Toen corona kwam, was het op heel wat plaatsen dweilen met de kraan open. Bakken goede wil en menselijkheid konden de jarenlang ontoereikende middelen niet compenseren.

Op 12 mei lanceerde Apache een oproep om te getuigen of documenten te delen over de gang van zaken in onze woonzorgcentra, in het bijzonder tijdens de coronacrisis.

De getuigenissen en documenten die ze binnenkrijgen, bevestigen eerdere getuigenissen over de schrijnende discrepantie tussen het beenharde rentmeesterschap in de geleverde zorg en de fabuleuze inkomsten uit het bijhorende zorgvastgoed.

De coronacrisis heeft pijnlijk duidelijk gemaakt tot wat deze wantoestanden kunnen leiden. De artikels die ze in dit dossier publiceren zijn puzzelstukjes. Samen moeten ze op termijn het volledige plaatje tonen en een antwoord formuleren op waar het misliep en hoe het in de toekomst anders en beter kan.

Lees meer: <https://www.apache.be/dossier/bejaarden-te-koop>

⊕ Schijnvzw's in WZC

Wie verdient aan ouderenzorg? En heeft de commercialisering er mee voor gezorgd dat het coronavirus zo lelijk huis kon houden in onze woonzorgcentra? De voorbije twee decennia heeft een aantal mensen alleszins héél veel geld verdiend in de sector. Geld om de zorg te verbeteren werd afgeleid naar aandelen- en andere portefeuilles. Apache kon interne financiële documenten inkijken die tonen dat miljoenen euro's aan extreem hoge huurgelden werden doorgesluisd.

In drie delen beschrijft Apache hoe corona de verwoestende effecten van het casinokapitalisme in de ouderenzorg ongenadig blootlegde.

Waarom maakte het coronavirus zoveel slachtoffers in onze woonzorgcentra? Het antwoord kan in één zin worden samengevat: de zorg voor bejaarden werd de voorbije twintig jaar in belangrijke mate overgelaten aan de kapitaalmarkten.

Die keuze werd zo'n vijftien jaar geleden ingegeven door een nijpend tekort aan bedden. Er moesten in sneltreinvaart woonzorgcentra bijgebouwd worden en daarvoor waren private spelers nodig.

De laatste levensjaren van bejaard Vlaanderen vielen zo ten prooi aan het casinokapitalisme. Vooral op zorgvastgoed werden jarenlang spectaculaire winsten geboekt, maar in commerciële centra werd ook bezuinigd op zorg. Drie maaltijden per dag aanbieden voor 4 euro verraadt geen humane insteek.

Parallel geraakte de toekomstvisie op ouderenzorg verblind door de bouwwoede. Dat leverde centra op die onvoldoende zijn aangepast aan de moderne zorgvraag. Bovendien staat tegenover de gewijzigde zorgnood onvoldoende geschoold personeel.

Bovenstaande dynamiek leidde op veel plaatsen tot een beperkte stock aan medisch beschermingsmateriaal, tot te weinig opgeleid personeel en tot een slechte implementatie van hygiënerichtlijnen.

Toen corona kwam, was het op heel wat plaatsen dweilen met de kraan open. Bakken goede wil en menselijkheid konden de jarenlang ontoereikende middelen niet compenseren.

745 euro voor een kamertje van 22 m²

In 2019 betaalde vzw Gildentuyn, de vzw die het gelijknamig woonzorgcentrum in Londerzeel uitbaat, 1.099.054 euro huur. Het woonzorgcentrum dat in 2017 de deuren opende, telde dat bedrag neer voor de huur van haar gebouwen. Daarin worden in totaal 123 bedden aangeboden.

Deze reeks kwam tot stand op basis van interne financiële documenten van Senior Living Group en na gesprekken met personeelsleden en directeurs van verschillende woonzorgcentra, gesprekken met beleidsmensen, vertegenwoordigers van zorgkoepels, wetenschappers en financiële specialisten. Omgerekend betaalde de vzw aan de achterliggende eigenaar maandelijks dus net geen 745 euro huur voor een kamertje van 22 m² groot. Ter vergelijking: in hetzelfde jaar bedroeg de gemiddelde prijs voor een volledige huurwoning in Vlaanderen 736 euro.

Een ander voorbeeld. De vzw die woonzorgcentrum Zonnewende in Aartselaar uitbaat, schreef voor 2020 een huurbedrag van 1.847.197 euro in de boeken. Zonnewende telt 176 bedden en biedt sinds enkele jaren ook 23 assistentiewoningen en 3 bedden voor kortverblijf aan. Omgerekend per kamer of serviceflat komt dat neer op een maandelijkse huurprijs van 774 euro.

In 2018 opende Zonnewende een bijkomende vleugel met 23 assistentiewoningen. De verbouwing van een oud hotel met daarin de serviceflats kostte net geen 4 miljoen euro. De huurprijs die de vzw aan de achterliggende eigenaar betaalt, ging na de afwerking van de assistentiewoningen omhoog met 344.000 euro. Dat is maandelijks ruim 1.246 euro per serviceflat.

Met winstoogmerk

Voor de duidelijkheid: bovenstaande cijfers omvatten louter de huur die de uitbaters van de woonzorgcentra moeten betalen aan de eigenaar van de gebouwen. Ze staan dus volledig los van wat de bewoners zelf betalen voor hun verblijf in het woonzorgcentrum.

In haar MARA-analyse fileert Belfius op gezette tijden de financiële situatie van de Vlaamse woonzorgcentra zonder winstoogmerk.

Woonzorgcentra die zelf eigenaar van hun vastgoed zijn, schrijven jaarlijks ongeveer 8,5 euro per dag per bed af. In een vergelijkende studie naar bouwkost en dagprijzen noteert professor Jozef Pacolet, verbonden aan het HIVA (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving van de KU Leuven) dat de gemiddelde huurprijs per dag per bed, voor de niet-commerciële woonzorgcentra zonder eigen patrimonium rond de 15 euro schommelt.

Rekenen we de eerdergenoemde maandelijkse huurprijzen voor vzw Gildentuin en vzw Zonnewende om naar dagprijzen, dan komen we uit op een bedrag rond de 25 euro per dag per bed. Een bedrag dat liefst 67% hoger ligt dan de 15 euro waarvan sprake in de studie.

Het zijn dan ook cijfers die professor Pacolet doen schrikken. “Het bedrag ligt toch wel aanzienlijk hoger. Zeker wanneer je dat op maandbasis ziet en vergelijkt met de huur die op de reguliere woonmarkt wordt betaald voor een huis of appartement. Dan moet je toch vaststellen dat het om zeer hoge bedragen gaat.”

Senior Living Group

Net als de eerdergenoemde vzw Gildentuin is vzw Zonnewende dan ook geen gewone vzw. Het is een ‘schijnvzw’, in die zin dat hij wel degelijk een winstootmerk heeft. Alleen wordt de winst doorgesluisd naar de achterliggende commerciële rusthuisuitbater.

In dit concrete geval is dat Senior Living Group. Die groep is op haar beurt in handen van de Franse beursgenoteerde groep Korian en baat in België 97 woonzorgcentra uit waar in totaal ongeveer 9.000 bejaarden kunnen verblijven.

Niet enkel de exploitatie van woonzorgcentra werd in ons land gecommmercialiseerd, dat gebeurde ook en vooral met het achterliggende zorgvastgoed

Senior Living Group is dus, via haar onderliggende schijnvzw’s, de uitbater van de woonzorgcentra. Haar primaire doel is duidelijk en perfect legitiem, toch voor een commerciële onderneming: geld verdienen, en liefst zoveel mogelijk. De aandeelhouders van de achterliggende beursgenoteerde groep Korian willen immers boter bij de vis. En die komt er ook. In 2018 boekte Senior Living Group een bedrijfswinst van 21,7 miljoen euro.

Het echte probleem zit nochtans dieper: niet enkel de exploitatie van woonzorgcentra werd in ons land gecommmercialiseerd, dat gebeurde ook en vooral met het achterliggende zorgvastgoed. Daarmee werd de voorbije vijftien à twintig jaar honderden miljoenen euro’s verdiend.

In essentie bestaan die winsten uit geld afkomstig van de ouderen die betalen voor hun verblijf in woonzorgcentra en uit overheidsgeld dat bedoeld was om zorg aan bejaarden te verlenen, maar nooit aan zorg werd besteed.

In vergelijking met ander vastgoed zijn de huurprijzen extreem hoog. De woonzorgcentra kunnen die huurprijzen enkel betalen dankzij de hoge overheidssubsidies die ze per zorgbehoevende ontvangen én dankzij de hoge dagprijzen die de residenten moeten betalen. De achterliggende eigenaars van de woonzorgcentra zijn doorgaans beursgenoteerde vastgoedfondsen zoals Aedifica, Cofinimmo of Care Property Invest.

De overheid subsidieert woonzorgcentra en houdt vervolgens bij de eigenaar van het achterliggende vastgoed die (met overheidsgeld) rijkelijk wordt vergoed voor de verhuur van de woonzorgcentra.

De oplossing voor het probleem oogt simpel: laat de zorgmiddelen, die onder de vorm van subsidies door de overheid beschikbaar worden gesteld, integraal naar zorg gaan en laat ze niet doorstromen naar de vastgoedfondsen.

De financiële gegevens van vzw’s zoals Gildenhuis of Zonnewende maken duidelijk dat er daarvoor behoorlijk wat marge is.

In 2019 had vzw Gildenhuis bijna 5,2 miljoen euro aan inkomsten. Naast wat kleinere inkomsten uit bijvoorbeeld de verkoop in de cafetaria zijn vooral de zorgsubsidies (goed voor 1,9 miljoen euro) en de dagprijzen die de bewoners voor hun verblijf betalen (goed voor 2,9 miljoen euro) van belang.

De huur van de gebouwen telt dan weer voor 21% van de uitgaven. Ook in andere vzw’s van de groep loopt de huur soms op tot een vijfde van de totale uitgaven.

Mochten de vastgoedfondsen afstappen van hun gevraagde 6% opbrengst en genoeg nemen met een (nog steeds zeer rijkelijke) 5%, dan zou vzw Gildenhuis met het vrijgekomen bedrag bijna 6,7% extra personeel kunnen aanwerven (en het totaal van 52 voltijdse medewerkers in 2019 kunnen optrekken naar 55,5 voltijdse medewerkers). Al bij al is het simpel: minder huur betekent extra personeel en dus ook betere zorg.

Dat verschil is ook zichtbaar wanneer we schijnvzw's naast de klassieke caritatieve vzw's of naast de openbare woonzorgcentra zetten. Een studie van professor Jozef Pacolet geeft aan dat commerciële centra beduidend minder personeel inzetten.

En toch: het echte grote geld werd de voorbije jaren elders verdiend.

We nemen het voorbeeld van Armonea. In februari 2019 raakte bekend dat de commerciële rusthuisuitbater zou worden overgenomen door de Franse groep Colisée. De Tijd meldde bij die gelegenheid dat voor de overname 550 miljoen euro zou zijn betaald. Dat is niet slecht geboerd voor een bedrijf dat goed tien jaar eerder, in 2008, startte met een kapitaal van 30 miljoen euro.

De stevige meerwaarde bij de verkoop werd geïnd zonder dat de fiscus er zijn deel van kreeg. De meerwaarde op aandelen wordt in ons land in beginsel immers niet belast.

Armonea genereerde die meerwaarde niet enkel door woonzorgcentra uit te baten. Armonea was vooral ook nauw betrokken bij de bouw van talloze wooncentra verspreid over heel Vlaanderen.

Om een vergunning aan te vragen voor de exploitatie van een woonzorgcentrum volstaat een zakelijk recht op een grond. Een nv of een vzw kon dus perfect een vergunning voor x aantal bedden aanvragen op een terrein waar het (nog) geen eigenaar van was.

'Wie vergunningen op zak had voor de exploitatie van bedden, kon langs de kassa passeren'

"Met het zorgvastgoed lagen de marges niet enkel hoger, wie een vergunning op zak had, nam geen enkel risico. De garantie op doorverkopen was verzekerd. De contracten voor de overname door de vastgoedfondsen waren vooraf getekend. Wie vergunningen op zak had voor de exploitatie van bedden, kon langs de kassa passeren."

Specialisten schatten in dat vooral de investeringsvehikels achter Armonea (Palmyra Brands en Verlinvest), maar zeker ook Waterland, de initiële investeringsmaatschappij achter Senior Living Group, op die manier tijdens de 'hoogdagen' elk tussen de 100 en 150 miljoen euro hebben verdiend.

Honderden miljoenen euro's die waren bestemd voor zorg zijn finaal elders terechtgekomen

De markt werd overgelaten aan het spel om de centen. Die historische fout heeft ervoor gezorgd dat honderden miljoenen euro's die waren bestemd voor zorg finaal elders zijn terechtgekomen. Ze heeft er ook voor gezorgd dat het aandeel van als schijnvzw verkapte commerciële instellingen fors is toegenomen.

Dit erkennen ligt politiek gevoelig, maar het mag duidelijk zijn dat het besef leeft dat heel wat schijnvzw's misbruik maken van het statuut. Het woonzorgdecreet van februari 2019 verplicht intussen het kenbaar maken van de soms bijzonder complexe, achterliggende eigendomsstructuur van woonzorgcentra. Dit om excessen te vermijden. Woonzorgcentra krijgen drie jaar de tijd om duidelijkheid te brengen en zich naar de nieuwe regels te schikken.

Gevraagd naar een verklaring voor de hoge huurgelden laat Dominiek Beelen, CEO van Senior Living Group weten geen reactie te willen geven.

Vakbondsvertegenwoordigers willen eveneens niet ingaan op de concrete cijfers, maar stellen zich wel vragen bij de gang van zaken. "Dat er geld afgeroomd wordt door de achterliggende commerciële groepen is al jaren geweten", zegt BBTK-ABVV-secretaris Ken Van den Heuvel. "Het is onverdedigbaar om publieke middelen die bedoeld zijn voor zorg af te leiden naar de achterliggende aandeelhouders. Het wordt tijd dat de overheid maatregelen neemt die in de praktijk ook afdwingbaar zijn."

Ook het ACV maakt zich zorgen over de gang van zaken. Toen Armonea, in 2019 in Franse handen viel, liet secretaris Olivier Remy optekenen dat dergelijke constructies een betere opvolging door het beleid

vergen. “Over de bestemming van de winst in commerciële woonzorgcentra en het toezicht op de interne financiële stromen rept het nieuwe woonzorgdecreet met geen woord. Dat is een gemiste kans.”

Bron: Apache

BOEKEN

⊕ Naar een wereldregering

Naar een wereldregering én sterke lokale besturen. Door Rik Pinxten – Antropoloog, in Sampol.

Voor de overleving van de mens én de natuur zijn we wereldwijd van elkaar afhankelijk geworden. We zijn dus ook samen kwetsbaar. Vanuit het besef van mondiale onderlinge afhankelijkheid moet solidariteit naar die macroschaal doorgedacht worden, wil een links alternatief nog toekomst hebben.

Het is ondertussen voor iedereen zonneklaar dat het recente mondiale kapitalisme, dat na de Tweede Wereldoorlog werd geïnstalleerd, enkele levensbedreigende mondiale effecten heeft: klimaatopwarming, ecologische verschraling, structurele ongelijkheid, pandemieën, om deze maar te noemen. We vergeten daarbij al te vaak dat voor het eerst sprake is van een feitelijke mondiale 'interdependentie'. Dat wil zeggen: voor de overleving van de mens én de natuur zijn we wereldwijd van elkaar afhankelijk geworden. We zijn dus ook samen kwetsbaar.

Probleem daarbij is dat de mentaliteit, het waardensysteem en het rechtendiscours daarin helemaal niet volgen. Nog steeds wordt het privébezit als ongelimiteerd recht afgedwongen (zelfs voor patenten op DNA van mensen, op lucht of op het gebruik van grondstoffen en natuur). Toenemend wordt ook een soort recht van de sterkste benadrukt. Dat vertaalt zich onder andere in oude koloniale verhoudingen in een nieuw jasje van ontwikkelingsdenken, handelsakkoorden in plaats van internationale rechten of Mensenrechten. Op politiek vlak gooit nationalisme en regionalisme opnieuw hoge ogen als een wervend verhaal om 'interne' orde en exclusiviteit te handhaven en de feitelijke interdependentie uit het gezichtsveld weg te drukken. Waar de klimaatrampen dit enigszins abstract wervend in vraag begonnen te stellen, raakt nu een pandemie het bewustzijn van iedereen: de strijd tussen 'mijn (voor)recht en de kansen van alle mensen/natuur' wordt dan ook bijzonder zichtbaar. De 'oude politieke keuze' van nationalisme/regionalisme wordt hier dan als vanzelf verder versterkt door de economistische ideologie waarop het late kapitalisme teert: men stelt economische winst expliciet boven gezondheid, en zelfs boven het recht op leven. De sociaaldemocratie zit daarbij nog steeds vast in een halfslachtige droom om te participeren aan de vruchten van het kapitalisme. Ze denkt de mondiale nefaste gevolgen onvoldoende door.

Gaandeweg is ook de inhoud van het begrip 'economie' verschoven, en eigenlijk vernauwd: waar economie in feite niets anders is dan de leer over het huishouden, de manieren en de voorwaarden om te overleven, wordt het vandaag begrepen als de leer om winst te maken en onderweg alles te vermarkten. Dat is een ideologische verglijding. Niet meer de menselijke behoeften en hun bevrediging in welke vormen dan ook staan centraal, maar de succesratio bij de suprematie van één versie van overleven, namelijk die van het marktdenken.

Voor talloze aspecten van ons overleven zijn we afhankelijk van mensen en natuurbronnen overal op de aarde. Dat gaat van producten (bananen, katoen, kobalt voor de gsm, olie), over arbeid (migratiestromen, internationaal spreiden van productie en consumptie, afvalverwerking), tot effecten op de natuur (sterke reductie van biodiversiteit, klimaatopwarming, enzovoort door massaproductie en -consumptie).

Met de groei naar deze feitelijke interdependentie ging een ideologische omslag gepaard: het mensbeeld dat het Westen uitdraagt – dat op een iets andere manier wordt gevolgd door huidige nieuwe grote spelers zoals India, China of Brazilië – is vernauwd tot 'it's the economy, stupid' en tot het primaat van de economie. Met de afbouw van politieke controle op de economie in het Westen (deregulering, afbouw van de herverdelingsmechanismen) of het economistisch inzetten van totalitaire politieke macht zoals in China (de nieuwe Zijderoute), wordt de mens- en maatschappijvisie sterk vernauwd. Dat wordt bedoeld met 'economisme': de economie, en daarin het economisch gewin van het individu of de eigen groep, is de hoogste waarde. Wetten, sociale afspraken, godsdienstige overtuiging en beleving, esthetische of zelfs

ecologische regels en structuren worden van ondergeschikt belang of verdwijnen volledig uit het waarderingsgedrag. De vraag hoeveel mensenlevens waard zijn als de economie 'schade lijdt', is daarvan een symptoom. Ook wetenschappelijke kennis kan dan worden weggezet als slechts een mening, indien haar resultaten ongunstig zijn voor de economisch machtigen. Tijdens deze coronacrisis bespreken sommige 'welzijnseconomen' de prijs van een leven afgewogen tegen de schade aan de markt. Ze presenteren dit als 'feiten'.

Wat stel ik voor? Dat we, om te beginnen, de feitelijke interdependentie erkennen en ook in het politieke debat betrekken als referentiekader. Elke huidige of toekomstige politieke keuze zal dus in dit breder kader moeten worden gevoerd. Dat vergt het verlaten van de exclusieve 'independentievisies' uit het verleden, zoals die bekend zijn in de nationalistische visies van vroeger en nu, en in de heropbloei van de identiteitsideologieën van vandaag (raciaal, religieus, cultureel). Ik stel voor dat elke politieke discussie die de feitelijke interdependentie niet als referentiekader neemt, 'leugenachtig' wordt genoemd. Wanneer die politieke keuzes zich toch in daden kunnen omzetten, omwille van de oppermacht van de actoren, dan heeft men te maken met 'misdadige acties'. Het is werk voor juristen om de Mensenrechten in die zin explicieter te maken.

MONDIAAL OF LOKAAL?

Door ideologisch gewiekste pleidooien over de superioriteit van de eigen traditie, met uitsluiting van alle andere, wordt met opzet angst opgeroepen bij grote delen van de bevolking: angst voor de ander buiten dat lokale 'wij' en angst voor de kritische of dissidente stemmen binnen onze groep. Het oproepen van angst is het tegendeel van het versterken van onderling vertrouwen. Zonder dat vertrouwen is er echter geen samenleven. Dan wordt de wet van de jungle plots politiek 'realistisch'. Historisch wordt uitsluiting en conflict dan ook de norm, ten voordele van de sterksten.

Wat samenleven mogelijk maakt, en door het economisme fel onderschat of zelfs genegeerd wordt, is dat vertrouwen in de medemens. Het is op dit vlak, denk ik, dat een wervend verhaal zijn betekenis heeft. En het is op dit punt ook dat links zich moet concentreren op een oprecht, ernstig doordacht wervend verhaal dat 'verbindend' is (om eens een modewoord te gebruiken). In mijn voorstel moet dat verhaal teruggaan op de feitelijke toestand waarin we ons bevinden, en die tot nu toe geschuwd wordt door sociaaldemocraten en sociaalliberalen: de feitelijke interdependentie van mens en aarde. De keuze voor solidariteit in deze nieuwe en, voor het eerst echt, mondiale context is de uitdaging.

Natuurlijk is dit 'abstract': je kan de medemens in Patagonië niet ontmoeten, en de eigen maatschappij is zelfs zo ingericht dat je de vluchteling uit Syrië die nu om de hoek woont niet ontmoet. Toch moet, vanuit het besef van die mondiale onderlinge afhankelijkheid, solidariteit naar die macro-schaal doorgedacht worden, wil een links alternatief nog toekomst hebben. Hoe dan?

VIER CONCRETE VOORSTELLEN

Een. Interdependentie wordt een axioma of basisprincipe van organisaties met mondiaal effect. Zo zie ik de technisch onderbouwde aanpak van een Green Deal voor de EU: de ECB zal investeringen screenen vanuit een dergelijk principe. Concreet betekent het dat niet-fossiele energieprojecten massaal gesubsidieerd zullen worden, en fossiele projecten niet meer. In dezelfde lijn zal men de belastingvrije luchtvaart grondig herbekijken. De klap die door de huidige pandemie veroorzaakt wordt, is daarvoor een goed moment: niet gewoon terug naar het vroegere normaal, laat staan louter hulp voor winstverliezen. Op diezelfde thema's kan lokaal (binnen natiestaten en ook vanuit stedelijke gebieden) actief aan subsidiëring van niet-fossiele energie gewerkt worden, en ontrading van de fossiele energiesector. In dezelfde lijn kan de bedrijfswagen lokaal (zelfs binnen een stad, zeker een regio of land) eindelijk belast worden, waardoor fondsen ter beschikking komen voor beter openbaar vervoer, en fiets- en wandelinfrastructuur.

Twee. We stellen de interdependentie in al haar vormen bewust en centraal als macrokader voor het onderwijs (in plaats van de 'nationale geschiedenis', die valse voorstelling die burgers in oorlogen heeft doen participeren). De idee van 'nationale geschiedenis', die nu nog steeds centraal staat in de opleidingen, mag enkel wanneer het duidelijk gekaderd wordt in dat mondiaal kader. Aan dat feitelijke mondiale kader van mensheid en aarde beantwoorden dan wereldomspannende verantwoordelijkheden: het belang van de gehele mensheid en van de aarde is het absoluut prioritaire belang. Dat staat dus logisch gesproken boven elk particulier belang, vertaald in particuliere rechten. Dat impliceert noodzakelijk dat privébezit, of het recht van één groep of volk onafhankelijk van een andere populatie of zelfs van een andere soort, slechts erkend kan worden in zoverre ze ondergeschikt zijn aan, en minstens niet in strijd zijn met, die mondiale belangen. Hervormingen van curricula op mondiaal, Europees en

nationaal-regionaal niveau schetst voor de volgende generatie een ander denkkader dan dat van een langzame, min of meer voluntaristische groei van een nationaal naar een meer internationaal denkkader. Het tweede duidt elke vooruitgang als een verlies van eigen (voor)rechten; het eerste meet elke stap vanuit het te bereiken einddoel.

Drie. De volgende stap is politiek denken, waarbij we lokale wensen en verzuchtingen actief toetsen aan dit grootste kader van algemeen (en levens)belang. Lokale keuzes, of keuzes van bepaalde groepen (in ons geval bijvoorbeeld de kapitaalkrachtigen) moeten ondergeschikt zijn aan dat grootste kader: indien ze ermee in conflict zijn, dan zijn die opties verboden, 'misdadig' te noemen en te bestrijden. Instrumenten zoals de Mensenrechten en globale regels (Human rights and global imperatives) van A. Sen, bijvoorbeeld, zijn hier perfect bruikbaar. Sens voorstellen gaan al jaren uit van de optie dat de economie ten dienste moet staan van een breed welzijn van ieder. Hier hebben we een concreet, afoetsbaar kader waarbij productie en consumptie, samen met scholingsgraad, gelijkheid van man en vrouw, kwaliteit van de gezondheidszorg voor iedereen, wegwerken van (kinder)armoede, gelijke levenskansen voor iedereen, enzovoort in één synthetisch kader van politieke economie samengezet is. Sen ontwikkelde dit als alternatief voor de 'economistische' maatstaf van het BNP. In dat laatste geval verschijnen Saoedi Arabië en de VS als wereldvriendste landen volgens het bredere kader helemaal niet. Sens kader is mondiaal toepasbaar; het BNP-systeem is het opleggen van een lokaal (westers) kader aan de rest van de wereld.

Vier. Vermits mensen nog steeds niet leven in een mondiaal bewustzijn, maar zich optimaal aan een traditie, een taalgemeenschap, een geloofsgemeenschap verwant voelen (en dus solidair opstellen), zal die mondiale toets tot variaties leiden op lokaal niveau: niet alle eetgewoonten, samenlevingsvoorkeuren en smaken moeten wereldwijd uniform worden. Verschillen zijn perfect legitiem. Wel is het zo dat elke lokale keuze in overeenstemming moet zijn met dat algemeen belang, minimaal te begrijpen als: niet in strijd ermee. Het is op dit punt dat een diepgaande dekolonisering van denkbeelden van de hegemonen (het westen, maar ook het exclusieve Chinese denken, zoals de 'nieuwe' nationalisme) dringend aan de orde is. Maar dat is het onderwerp van een aparte analyse.

OMVORMING VAN DE VN

De huidige mondiale crisissen, van klimaat tot pandemie, wijzen ons de te volgen weg: waar onze voorbije geschiedenis gemeenschappen heeft laten samenleven door een verbindend wervend verhaal over de geschiedenis, de kwaliteiten en de waarden van een exclusieve groep (de blanken, de Britten, de mannen, de Christenen, de Indiërs), daar zal het nieuwe verhaal de grote horizon dwingend vermelden en leren hanteren als ultieme toetssteen voor lokale inrichting en voorkeur: de feitelijke interdependentie van mens en natuur op deze aarde is de hoofdwaarde, waarbinnen de eigen en andere particuliere invullingen van een zinvol bestaan mogelijk en toegelaten wordt in zoverre die invullingen niet in conflict zijn met dat omspannende kader. De gekende toetsing aan een al of niet vermeend superieur canon van een traditie, een cultuur of een land waarvan rechts nu luidop droomt om de gemeenschap tot samenleving om te bouwen, wordt hier ter linkerzijde realistisch en solidair vervangen door een toetsing aan het ultieme algemene belang. En dat is het belang van de gehele mensheid in haar relaties met de aarde, waarzonder overleving onmogelijk is. Om die gelaagde structuur mogelijk te maken, is een wereldregering met bevoegdheden en afdwingbare macht noodzakelijk: de omvorming van de VN tot een democratisch wereldorgaan met reële zeggenschap is een mogelijkheid. Tegelijk zijn sterke lokale vormen van bestuur gewenst om democratische en tegelijk efficiënte vertaling en interactie tussen het mondiale en het lokale niveau vorm te geven. Zal dat lokaal bestuur statelijk zijn? Vermoedelijk eerder stedelijk, maar creativiteit hierrond is gewenst. Bron: Sampol

Brood en rozen

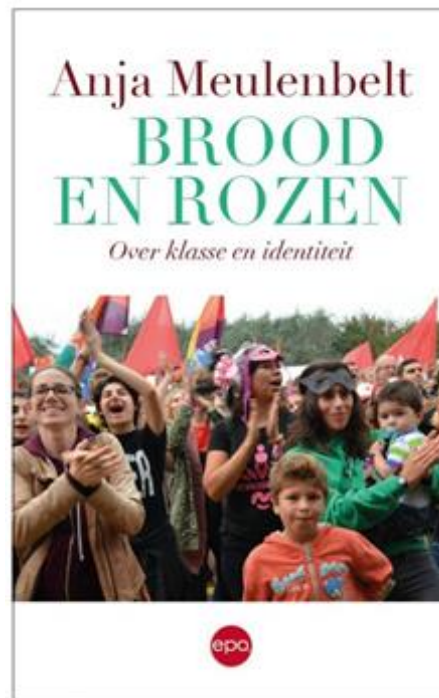
Brood en rozen. Dit boek gaat over klasse en identiteit. Referentie: 9789462671591
Wie denkt te kunnen kiezen tussen de belangen van minderheden en klassenstrijd, vergist zich. Geen klassenstrijd zonder aandacht voor racisme en feminisme... maar ook geen strijd voor minderheden zonder verzet tegen het kapitalisme.

Een spook waart door Europa en de rest van de wereld: het spook van de **identiteitspolitiek**.

Alle machten hebben zich tot een heilige klopjacht op dit spook verbonden – van columnisten tot politici ter rechter- en linkerkant. Waar is de activist die niet door zijn tegenstanders is gedoodverfd als aanhanger van de 'identiteitspolitiek'? Anja Meulenbelt, grande dame van het Nederlandse feminisme, weet daar alles van. Nochtans mag de term voor haar meteen op de schroothoop van de geschiedenis.

Want **wie denkt te kunnen kiezen tussen de belangen van minderheden en klassenstrijd**, zo legt ze uit, **vergist zich**.

Of anders gezegd: **geen klassenstrijd zonder aandacht voor racisme en feminisme...** maar ook **geen strijd voor minderheden zonder verzet tegen het kapitalisme**. Een verhaal over de baard van Marx, de radicale zwarte lesbische vrouwen van Combahee River Collective Statement en Sylvia Simons. Maar ook over Trump, Wilders, Baudet en De Wever.



⊕ Succes met je baan

Gefeliciteerd met je nieuwe baan! Erg leuk zo'n nieuwe start, maar ook een spannende verandering. Want hoe ga je je profileren als nieuweling? Hoe ga je laten zien dat jij echt een aanwinst bent voor het bedrijf en maak je je beloftes uit het sollicitatiegesprek waar? Vanaf dag één moet je aan de bak, want de eerste maanden zet je de toon.

Tegelijkertijd komt er veel op je af: nieuwe mensen, informatie en uitdagingen. Best een klus, maar nieuw zijn heeft ook zo zijn voordelen. Dus maak daar slim gebruik van.

Succes met je nieuwe baan! staat bomvol **praktische tips en informatie die je helpen een vliegende start te maken in je nieuwe baan**. Van snel je eerste successen boeken en jezelf profileren zonder betweterig over te komen, een goed netwerk opbouwen in de organisatie en zorgen dat je 'erbij hoort', tot positief beïnvloeden, omgaan met fouten, stress en onzekerheden. Je grenzen bewaken, zorgen dat je baan aansluit bij jouw kwaliteiten en passie en nog veel meer.

Zo verander je in no time van nieuweling in een succesvolle en gewaardeerde medewerker. Klaar voor de start? Let's do it!



⊕ Diversiteit en democratie

Superdiversiteit en democratie, Referentie: 9789491297663

Meer mobiliteit, globalisering en internet hebben de wereld grondig veranderd. Daardoor moeten we onze democratie herdenken, verbeteren en verdiepen. Vergeet multiculti, hier is superdiversiteit.

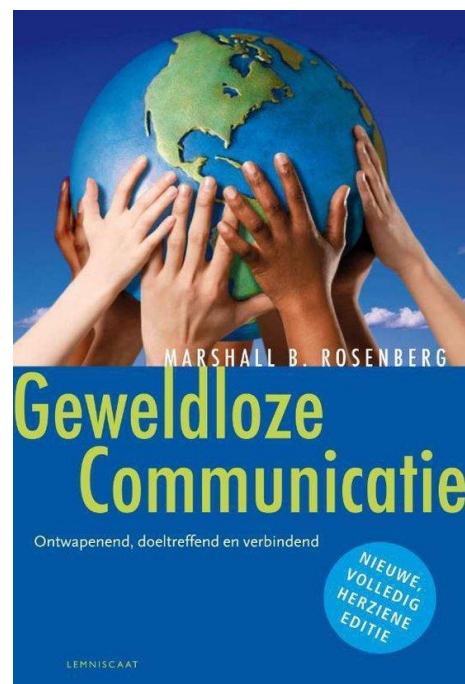
'Vlamingen maken na 22 uur geen lawaai meer. Ze spreken Nederlands, zijn punctueel en vinden gezondheid heel belangrijk. De Vlamingen leven niet op straat, ze houden van rust en stilte.' Zo schetste de Vlaamse overheid in zijn legendarische 'starterspakket Inburgering' het beeld van 'de Vlamingen'. Zouden er vandaag nog mensen rondlopen die deze karikatuur ernstig nemen? Vertrekkend vanuit onderzoek naar en in wijken in Brussel, Antwerpen en Gent concluderen Ico Maly, Jan Blommaert en Joachim Ben Yakoub dat zelfs de vlag 'multiculturele maatschappij' tekortschiet om de diversiteit van de hedendaagse samenlevingen te begrijpen. Door toegenomen mobiliteit, globalisering en het internet is de wereld en ieders leven grondig veranderd. Daardoor moeten we onze democratie herdenken, verbeteren en verdiepen. Vergeet multiculti, hier is superdiversiteit. Bij wijze van voorsmaakje van de wereld van morgen.



⊕ Geweldloze communicatie

De psycholoog Marshall Rosenberg (1931-2015) heeft zich jarenlang verdiept in de vraag hoe hij mensen kon helpen om hun vermogen om vrede te stichten te vergroten. Hieruit ontstond op den duur zijn model voor Geweldloze Communicatie.

Geweldloze Communicatie helpt ons stevig in het leven te staan, te zeggen wat we willen én te horen waar het de ander om gaat. Het is een taal van mededogen waarmee we de machtsstrijd overstijgen en bewegen naar samenwerking en vertrouwen. Zo verloopt de communicatie ontwapenend, doeltreffend en verbindend. De belangstelling voor Rosenbergs benaderingswijze is groter dan ooit. In Nederland en België houden talrijke organisaties zich al jaren bezig met het bekendmaken en trainen van het model, niet alleen in de privéfeer, maar ook op de werkplek, op school en in de politiek.



⊕ KR8! voor jongeren

KR8! voor jongeren helpt jonge volwassenen bij het ontdekken van je eigen kracht: de dingen waar jij goed in bent én energie van krijgt. KR8! helpt je in de begeleiding die je krijgt om na te denken over je toekomst. Waar wil je heen? We hopen dat KR8! je helpt om met meer vertrouwen naar de toekomst te kijken.

Zie:

<https://www.vlaanderen.be/publicaties/kr8-voor-jongeren>



⊕ Irritatie en boosheid

Leer met Constructief omgaan met irritatie en boosheid van Regine Herbig conflictsituaties hanteren vanuit authenticiteit én verbinding.

Boosheid is een signaal dat basale behoeften tekortkomen. Via een innerlijke dialoog kun je helder krijgen wat in je werd getriggerd door een conflict, en wat je nodig hebt.

Vanuit je hart kun je de pijnlijke gevoelens die onder je boosheid liggen met mededogen benaderen en zo je innerlijke balans hervinden. Daarna wordt het mogelijk op vreedzame en respectvolle wijze de dialoog met de ander aan te gaan. Regine Herbig verbindt inzichten van de westerse psychologie (vooral de geweldloze communicatie van Marshall Rosenberg), oosterse wijsheid en recent wetenschappelijk onderzoek over de relatie tussen emoties, hart en brein met elkaar.

In dit boek vind je praktische voorbeelden en oefeningen om met begrip en empathie te leren communiceren met jezelf en anderen.

Regine Herbig is therapeute en coach. Zij geeft workshops. In haar werkwijze integreert zij lichaamswerk, psychologie en spiritualiteit. Op bol.com vind je alle boeken van Regine Herbig, waaronder dit nieuwste boek.



⊕ Opvoeden zonder straffen

Kun je kinderen opvoeden en grenzen stellen zonder hen te straffen of belonen? Ja, dat kan.

Belonen en straffen zijn vormen van manipulatie. Dat is het uitgangspunt van dit boek. Door een kind te belonen met een snoepje, hoop je dat het kind zich een volgende keer weer `goed gedraagt. Het resultaat is echter dat kinderen bepaald gedrag vertonen om snoepjes te verdienen, niet vanuit een innerlijke motivatie.

Als we belonen vervangen door waarderen, belangstelling tonen en stimuleren, kan die innerlijke motivatie weer terugkomen.

Kinderen die opgroeien zonder straffen en belonen, leven in het nu, durven fouten te maken, blijven nieuwsgierig en open, hebben zelfvertrouwen en als iets mislukt gaan ze rustig ontdekken hoe het anders kan.

Dit boek is geschreven ter inspiratie van ouders, leerkrachten, groepsleiders, verplegers en eigenlijk iedereen die te maken heeft met kinderen. Het geeft uitleg en voorbeelden en gaat uitgebreid in op alternatieven voor belonen en straffen. Ieder hoofdstuk eindigt met oefeningen. Dit maakt het boek ook zeer geschikt voor studenten.

Justine Mol (1949) is internationaal gecertificeerd trainer Nonviolent Communication (trainer Ontwapenend Communiceren) volgens Marshall Rosenberg.

'Opgroeien in vertrouwen' is inmiddels in meerdere talen vertaald.



⊕ Ongewild naakt online

Staat er een naaktfoto van uzelf of uw kinderen ongewild online? Snel reageren is de boodschap!

Het ongewild verspreiden van naaktfoto's op het internet is een zeer kwalijke trend in onze digitale samenleving. Een recente wetwijziging voorziet in zwaardere straffen en wil de beelden zo snel mogelijk offline halen.

Een relatief nieuw fenomeen in onze digitale samenleving is het sexting; het via chatapplicaties versturen van seksueel getinte foto's naar een andere persoon (al dan niet binnen een relatie). Zulke pikante foto's zijn snel gemaakt en nog sneller online verzonden... Weet dat u het dan niet meer verder in de hand heeft en dat de bestemming uw foto verder kan delen en/of kan posten op pornografische websites. Het verspreiden van seksueel expliciete beelden zonder toestemming van de betrokkene, is al strafbaar sinds de wet van 1 februari 2016 (artikel 371/1 §1, 2° Sw.). Het verspreiden van zulke beelden van minderjarigen kan nooit (ook niet met toestemming) en leidt tot zwaardere straffen.

Een recente wetwijziging voorziet nu in een extra geldboete indien deze verspreiding gebeurt met 'kwaadwillig opzet' – het klassieke geval van 'wraakporno' na bijv. een relatiebreuk – of "met het oog op geldelijk gewin" – bijvoorbeeld door deze te verkopen op een pornowebsite (nieuw artikel 371/2 Sw.).

Belangrijker is evenwel de wetwijzigingen die ervoor moeten zorgen dat de beelden zo snel mogelijk worden verwijderd van het internet. Volgens professor Van de Heyning van de Universiteit Antwerpen volstaan zes luttele uren opdat uw privé foto wereldwijd kan worden verspreid.

In de eerste plaats is een strafklacht mogelijk tegen de verspreider (en elke andere persoon of website die de foto's dan nog verder verspreidt). Tijdens het strafrechtelijk onderzoek kan de procureur des Konings al bevelen de beelden preventief offline te halen. Later in de strafprocedure kan u dan een schadevergoeding vorderen.

Daarnaast kan u ook al meteen naar de kortgedingrechter stappen, die kan bevelen dat alle passende maatregelen worden genomen om de beelden uiterlijk 6 uur na de betekening van de beschikking offline te halen (584, 5e lid, 7° Ger.W.).

Weigert de verspreider, de service provider of de domeinnaambeheerder dit te doen, kan hij nog tot een bijkomende geldboete worden veroordeeld (artikel 371/3 Sw.).

Ten slotte kan uiteraard ook de verspreider of elke e-dienstverlener rechtstreeks worden aangesproken op basis van de GDPR-wetgeving met de eis de beelden zo snel mogelijk te wissen.

Ons advies: zo vlug mogelijk klacht neerleggen bij de politie.

www.antipestteam.be



Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek, uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be